

Pakt atlantycki nie sprzyja sprawie pokoju

Wzrasta opór przeciwko awanturniczym planom USA

Wielka demonstracja robotnicza w Oslo

SZTOKHOLM. (PAP). Przed parlamentem w Oslo odbyła się wielka demonstracja przeciwko paktowi atlantyckiemu. W demonstracji wzięło udział około 10 tysięcy osób. 27 fabryk i sześć mniejszych zakładów wstrzymało pracę w czasie demonstracji, a załogi wzięły w niej masowy udział.

Liczni mówcy skrytykowali norweską politykę zagraniczną i potępili zamiar rządu przyłączenia Norwegii do paktu atlantyckiego. Uchwalono rezolucję, która przypomina, że sekretarz generalny ONZ, Trygve Lie, oświadczył w r. 1945, w czasie kiedy jeszcze był ministrem spraw zagranicznych Norwegii, że nie można problemów dzisiejszego świata rozwiązać bez ścisłej współpracy ze Związkiem Radzieckim.

Rezolucja stwierdza, iż Norwegia prowadzić musi politykę zagraniczną opartą na współpracy ze wszystkimi milującymi pokój narodami. W najbliższy piątek odbędzie się dyskusja nad polityką zagraniczną w parlamencie norweskim.

Krytyczny głos sen. Rolina

BRUKSELA. (PAP). Przewodniczący Senatu i delegat Belgii w ONZ senator socjalistyczny, Henri Rolin, wygłosił w Brukseli odczyt, w którym omówił zagadnienie rozbrojenia.

„Zawarcie tzw. paktu północnoatlantyckiego — oświadczył sen. Rolin — zwiększy jedynie istniejące na świecie napięcie. Dopóki pakt będzie istniał, nie będzie można mó-

wić o trwałym zabezpieczeniu pokoju na świecie”.

„Prawda” o polityce paktów

MOSKWA. (PAP). W przeglądzie międzynarodowym, dziennik „Prawda” stwierdza, że pakt północnoatlantycki nie został jeszcze zmontowany i że toczą się jeszcze zacięte targi między jego przyszłymi partnerami, a już rozpoczęło się gorączkowe mon-

townie nowego bloku agresywnego — paktu śródziemnomorskiego.

Narody, które mają być wciągnięte do bloku śródziemnomorskiego — pisze w zakończeniu „Prawda” — nie zdradzają dotychczas chęci uczynienia ze swych terytoriów obszarów feudalnych St. Zjednoczonych.

Opór przeciwko awanturniczym planom amerykańsko — brytyjskim wzrasta z każdym dniem. Niewątpliwie opór ten będzie wzrastał w dalszym ciągu, ponieważ agresywny charakter polityki amerykańsko-brytyjskiej nie ulega żadnej wątpliwości, a wola walki o pokój i prze-

Na rozkaz amerykańskich władz okupacyjnych nowe gestapo powstaje w Niemczech zach.

BERLIN. (TELEPRESS). W amerykańskiej strefie okupacyjnej Niemiec powstają ośrodki „specjalnej policji wywiadowczej”, której zadaniem ma być szpiegowanie i „izolowanie” Niemców o przekonaniach demokratycznych. Do policji tej werbowani są dawni funkcjonariusze gestapo.

W Monachium, gdzie znajdują się naczelnie władze nowego gestapo, obowiązki szefów „specjalnej policji

wywiadowczej” pełnią dwaj byli gestapowcy: Lechner i Fischer. W aparacie administracyjnym zatrudnieni są dawni pracownicy Reichssicherheitsamtu, ośrodka szpiegowania i terroru, którym kierował osobiście Himmler.

Hitlerowscy przemysłowcy

w kierownictwie przemysłu Rury

BERLIN. (PAP). Gen. Clay wyraził pogląd, że do niemieckiego komitetu powierniczego dla przemysłu stalowego Zagłębia Rury powinny należeć, co najmniej w 1/4 części, „właściwe osoby z dawnych koncernów”.

Zdaniem Clay'a fakt, że ktoś w okresie reżimu hitlerowskiego był „zdołnym handlowcem” nie może stanowić przeszkody, uniemożliwiającej mu zajęcie odpowiedzialnego stanowiska w tym Komitecie.

Oświadczenie Clay'a spotkało się z ostrym protestem na łamach prasy demokratycznej. Organ wolnych zw. „Tribune”, stwierdza, że w ten sposób gen. Clay daje szansę niemieckim zbrodniarzom wojennym.

ciwko podlegaczom wojennym kry-

Socjaldemokraci duńscy

na pasku USA

KOPENHAGA. (PAP). Duńska partia socjaldemokratyczna, idąc w ślad za norweską partią socjaldemokratyczną, powzięła uchwałę w sprawie „rozszerzenia współpracy politycznej i wojskowej z innymi krajami zachodnimi”. Rezolucja upoważnia socjaldemokratycznych członków rządu i parlamentu „do zbadania warunków i możliwości” przyłączenia się do paktu atlantyckiego.

Rezolucja ta komentowana jest w kołach politycznych jako zgoda socjaldemokratów duńskich na przyłączenie Danii do paktu atlantyckiego. Socjaldemokraci duńscy, pragnąc wprowadzić w błąd opinię publiczną swego kraju, przeciwstawiają się wciągnięciu Danii do agresywnych układów, zamaskowali istotną treść swej uchwały zdawkowymi frazesami o „współpracy pokojowej Danii z krajami zachodnimi”.

Uczą się mowy ojczystej

Dzieci repatriowanych z Francji górników, które dotąd uczyły się w szkołach francuskich, uczęszczają obecnie do polskich szkół.

Nadszedł czas zjednoczenia ludu brytyjskiego w walce o pokój i lepszą przyszłość

Oświadczenie Pollitta — deklaracja KP W. Brytanii

LONDYN. (PAP). W końcowym przemówieniu na rozszerzonym plenum KW Brytyjskiej Partii Komunistycznej sekretarz generalny partii, Harry Pollitt poruszył kwestię prowokacyjnych pytań, stawianych ostatnio przywódcą partii komunistycznej na Zachodzie, przy czym oświadczył:

Harry Pollitt

w 1920 roku, a mianowicie, że będzie-

„Jeżeli prowokatorzy zapytają nas, co uczynią komunisty w wypadku imperialistycznej wojny agresywnej przeciwko Związkowi Radzieckiemu, odpowiemy im w podobny sposób, jak to uczynił Ernest Bevin w

my organizowali strajki i komitety akcji, by przeszkodzić prowadzeniu takiej wojny”.

LONDYN. (PAP). Na zakończenie dwudniowych obrad KW, rozszerzone plenum brytyjskiej partii komunistycznej uchwaliło jednomyślnie deklarację, określającą stanowisko partii wobec zasadniczych zagadnień, stojących przed klasą robotniczą W. Brytanii.

Komit. Wykonawczy Brytyjskiej Partii Komunistycznej — stwierdza deklaracja — uważa, że nadszedł czas zjednoczenia ludu brytyjskiego we wspólną walkę o pokój i o podniesienie stopy życiowej ludności.

Żadne wysiłki imperialistów nie zdołają powstrzymać pochodu sił pokoju i demokracji. Fokojowe zwycięstwa mas pracujących w ZSRR, zadziwiające postępy nowych demokracji, historyczne zwycięstwa ludu chińskiego oraz zdecydowana walka robotników francuskich i włoskich, i ludów południowo-wschodniej Azji — są przykładem dla robotników brytyjskich. Wierzymy, że lud brytyjski stanie ramie przy ramieniu z robotnikami innych krajów

w walce o pokój i wyższą stopę ży-

ciową. Pod przewodnictwem imperialistów amerykańskich i brytyjskich — głosi dalej deklaracja — przygotowuje się w tajemnicy wojenny pakt północnoatlantycki, co stanowi pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych. Pakt ten skierowany jest przeciwko ZSRR, nowym demokracjom, ludom kolonialnym i masom pracującym Europy.

Dziś — stwierdza deklaracja — **POWINNIŚMY WALCZYĆ O POKÓJ**, powinniśmy zadąć, aby W. Brytania pozostała z dala od paktu północnoatlantyckiego, aby wszystkie amerykańskie siły zbrojne zostały z W. Brytanii wycofane, aby doprowadzono do skutku spotkanie Stalina, Trumana i Attlee.

Deklaracja podkreśla, że mimo pewnego wzrostu produkcji obniża się stopa życiowa robotników, gdyż „prowadzenie polityki wojny za granicą pociąga za sobą spadek stopy życiowej w kraju”.

Nawiązując do planu Marshalla deklaracja stwierdza, że plan ten nie może rozstrzygnąć zagadnień europejskich. Widoczne są już pierwsze oznaki zbliżającego się kryzysu. Spadek stopy życiowej i krach ekonomiczny — oto nieunikniony wynik obecnej polityki rządu Partii Pracy.

Naród francuski wyraża solidarność z deklaracją Maurice'a Thoreza

PARYŻ. (PAP). Do Komitetu Centralnego Francuskiej Partii Komunistycznej i na ręce generalnego sekretarza Thoreza napływają w dalszym ciągu telegramy, wyrażające solidarność z jego ostatnią deklaracją.

Profesor Sorbony Aubel pisze: „Deklaracja wprowadziła mnie z powrotem w atmosferę Ruchu Oporu, w którym walczyłem wraz z innymi towarzyszami komunistami, nie będąc wówczas komunistą. Obecnie musimy bronić pozycji o jaką walczyliśmy w Ruchu Oporu”.

Znany rzeźbiarz Auricoste wyraża podziękowanie Thorezowi za jego deklarację, którą z entuzjazmem powitał naród francuski.

„Thorez określił stanowisko partii komunistycznej — pisze Auricoste — stwierdzając, że powinniśmy przeszkodzić agresywnej wojnie z naszymi sprzymierzeńcami, Związkiem Radzieckim. Komuniści podobnie, jak w r. 1936 — prowadzą walkę z rządem, przygotowując wojnę na rozkaz imperializmu”.

Naczelny dyrektor szpitali paryskich, Pollin, podkreśla konieczność walki z podlegaczami wojennymi.

List do prezydenta Trumana

PARYŻ. (PAP). — Krajowa Rada bojowników o wolność i pokój wystosowała do prez. Trumana list, który głosi m. in.:

„Panie prezydencie! Rząd nasz sugetował, że Francuzi zgodzą się pod przykrywką paktu atlantyckiego na wojnę agresywną przeciwko ZSRR. Rząd nasz oszukał Pana. Wierny zawartym przymierzom, naród francuski pragnie pokoju i zamierza postępować tak, by w żaden sposób nie dopuścić do przekształcenia Francji w nowe pole walki. Obowiązkiem narodu francuskiego jest dotrzymanie zobowiązań wobec Karty

NZ oraz traktatu przymierza francusko-radzieckiego.

W celu dotrzymania tych zobowiązań będziemy czuwać, by terytorium nasze było wolne od wszelkich baz i obcych garnizonów. Po wstrzymaniu się od udziału w wojnie, którą uważamy za zbrodniczą. Tak samo jak naród St. Zjednoczonych — jesteśmy na rodem wolnym.

Churchill propaguje idee potężnych Niemiec na antypokoju

»Kongresie Jedności Europejskiej«

Manifestacje i protesty ludności Brukseli

BRUKSELA. (PAP). W trzecim dniu obrad antypokoju „Kongresu Jedności Europejskiej” Churchill i premier belgijski Spaak zorganizowali w stolicy Belgii wiec, który zamienił się w wielką manifestację ludności Brukseli na rzecz pokoju i przymierza ze Związkiem Radzieckim.

Churchill

Największe oburzenie wywołał występ przemówienia Winstona Churchilla, w którym oświadczył, że „jedność Europy nie może być zrealizowana bez udziału potężnych Niemiec i wobec tego należy zapomnieć Niemcom ich zbrodnie”. Przemówienia Spaaka i Churchilla były przerywane okrzykami, protestującymi przeciwko obecności w Brukseli delegatów Niemiec Zachodnich.

Dokoła budynku giełdy, przed którym odbywał się wiec, zgromadzone były liczne oddziały policji i żandarmerii. Dokonały one ponad 300 aresztowań.

Belgijskie organizacje zawodowe i robotnicze również ogłosiły protesty przeciwko antypokojuemu charakterowi Kongresu.

Deputowany socjalistyczny Max Buset, omawiając zorganizowany przez Churchilla i Spaaka „Kongres Jedności Europejskiej” stwierdził, m. in., że „ci, którzy pod płaszczykiem demagogicznych frazesów o obronie kultury zachodniej usiłują stworzyć blok antypokoju, mający na celu odrodzenie chłapałego się ku upadkowi ustroju kapitalistycznego, prowadzą świat do nowych konfliktów i niespokojów”.

Organizacja belgijskiego ruchu oporu „Front d'Independence” (Front Niepodległości), Zw. b. więźniów politycznych, Tow. przyjaciół belgijsko-radzieckiej oraz związek kobiet belgijskich ogłosiły w prasie protest przeciwko antypokojuemu charakterowi Kongresu.

Clay usłępuje

Oświadczenie min. Royall'a

WASZINGTON. (PAP). Min. spraw wojskowych Royall oświadczył po raz kolejny przed senatem, że gen. Clay pragnie opuścić stanowisko dowódcy amerykańskich sił okupacyjnych w Niemczech.

Nie ustalono jednak dotychczas kto ma być jego następcą.

CHICAGO. (Obsl. wł.). „Chicago Tribune” twierdzi, na podstawie informacji „z autorytatywnego źródła”, że gen. Clay zostanie zwolniony ze stanowiska głównodowodzącego wojsk amerykańskich w Europie z dniem 30 czerwca b.r. Jego następcą ma być albo gen. Wedemeyer albo gen. Clark.

Wedemeyer jest zastępcą szefa sztabu dla spraw planowania, a Clark dowodzi VI-ą armią amerykańską w San Francisco.

Przed wyborami w Anglii Labour Party przygotowuje nacjonalizację „na odczepne”

Konserwatyści mają dość Churchilla

LONDYN. (Obsl. wł.). — W niedzielę zakończyły się tajne obrady przedstawicieli rządu i egzekutywy Labour Party na wyspie Wight, poświęcone programowi wyborczemu partii.

Wedle poufnych informacji, zasadniczą dyskusja toczyła się na temat projektów nacjonalizacji dalszych przemysłów brytyjskich. Chodził w szczególności o przemysł chemiczny, wodociąg i cukrowniczy. Mówiono również o stoczniach i niektórych zakładach ubezpieczeniowych. Grupa domagająca się dalszej nacjonalizacji kieruje min. Bevan — grupa przeciwną — wpływowi wicepremier Morrison.

Projekty omawiane na wyspie Wight zostaną następnie przedstawione plenium Komitetu Wykonawczego Labour Party oraz Kongresowi, który zbierze się w maju.

„Reynold News” powatpiewa czy plany dalszej nacjonalizacji zostaną w ogóle wysunięte. Wedle informacji dobrze poinformowanych kół londyńskich, stoczenie i towarzystwa ubezpieczeniowe pozostaną „niekierowane”. Jeśli chodzi o pierwszy z tych przemysłów, oczekuje się wstrząsów z naski ze strony związków zawo-

wych, domagających się nacjonalizacji. Towarzystwa ubezpieczeniowe natomiast mają za sobą poparcie potężnych kompanii amerykańskich i mogą się uważać za „bezpieczne”. W Londynie nie wyklucza się, że egzekutywa Labour Party postanowi „na odczepne” wysunąć projekt nacjonalizacji kilku przemysłów o niewielkim znaczeniu.

Jednocześnie do kompanii wyborczej szykuje się również partia konserwatywna. W szeregach tego ugrupowania wzrasta opozycja przeciw polityce Churchilla, wyznającego „staroświecki konserwatyzm”.

Kłeska w wyborach uzupełniających w South Hammersmith przyczyniła się do zwiększenia nacisku bardziej „głębokich” elementów, konserwatywnych, domagających się zmiany „techniki propagandy wyborczej” i wysunięcia „programu pozytywnego a nie tylko opozycyjnego”.

terowi obrad „Kongresu Jedności Europejskiej” oraz udziałowi w obradach prohitlerowskich Niemców.

„W imieniu milionów ofiar hitleryzmu — stwierdza rezolucja — protestujemy PRZECIWO UDZIAŁOWI NIEMCÓW W KONGRESIE, przeciwko ich obecności w Brukseli i przeciwko niezakończonym wojnom, które im się udziela”.

Dziennik „Drapeau Rouge” przypomina, że w obradach „Kongresu Jedności Europejskiej” obok Churchilla i Spaaka wzięli udział: premier Nadrenii Karl Arnold, obrońca hitlerowców w Niemczech Zachodnich Paul Toth, przedstawiciel prohitlerowskiego rządu bułgarskiego z okresu ostatniej wojny — Balabanow, b. właściciel dziennika rumuńskiego „Timpu” — Gafenco, który gratulował Hitlerowi zwycięstwo w 1940 r., i inni politycy prohitlerowscy.

„Churchillowski „Kongres Jedności Europejskiej” — pisze „Drapeau Rouge” — grupujący notorycznych faszystów i reakcjonistów, przygotowuje świat do nowej wojny, w której b. hitlerowcom wyznaczono rolę kondotierów”.

Największy belgijski dziennik informacyjny „Le Soir” analizując sytuację międzynarodową pisze:

Nie jest dla nikogo tajemnicą, że Amerykanie pragną włączyć Niemcy Zach. — które dwukrotnie w ciągu ostatnich 50 lat ruszyły na podbój świata — do systemu polityczno-wojskowego, mentowanego obecnie na Zachodzie Europy. To właśnie najbardziej dziwi i niepokoi Belgów.

Wiece protestacyjne we Włoszech przeciwko zwolnieniu Borghese

RZYM. (PAP). W całych Włoszech odbyły się w niedzielę z inicjatywy Krajowego Związku Partyzantów wiece protestacyjne przeciwko zwolnieniu zbrodniarza wojennego Borghese i represjom rządu wobec partyzantów. Na imponującym wiecu w Rzymie przemawiał deputowany z ramienia partii komunistycznej — Boldrini, odznaczony złotym medalem zasługi Ruchu Oporu. Napiętnował on przesładowania partyzantów oraz tolerowanie posilków policji manifestanci, dla uniknięcia rozlewu krwi, rozwią-

zali pokój

W Mediolanie po zakończeniu wiecu manifestanci udali się pochodem do śródmieścia, gdzie zostali zaatakowani przez policję, która obrzucała ich bombami i łzawiaczami. Wywleczali ich z ulicy, która trwała 2 godziny. Dopiero po nadejściu znacznych posiłków policji manifestanci, dla uniknięcia rozlewu krwi, rozwią-

Coventry zaprasza przedstawicieli Stalingradu

LONDYN. (Telepress). Rada Miejska Coventry odpowiedziała ostatnio na przyjazny list, otrzymany w grudniu ub. r. od Rady Miejskiej Stalingradu.

Coventry zakończyło swój list zaproszeniem kilku przedstawicieli Stalingradu do zwiedzenia Coventry.

„Nawiązanie osobistego kontaktu pomiędzy robotnikami Stalingradu i Coventry będzie bardzo korzystne. Mamy nadzieję, że wkrótce nawiąże nie zostaną przyjazne stosunki pomiędzy naszymi dwoma narodami” — stwierdza list Rady Miejskiej Coventry.

KRÓTKIE SPICIA

Wielkoduszny »Times«

Poniedziałkowy »Times« rozważa politykę USA, W. Brytanii i Francji wobec Niemiec Zach. docho- dzi do wniosku, że polityka ta „po- winna być poddana rewizji”.

Pismo przyznaje otwarcie, że wśród 3 mocarstw okupacyjnych pa- nują tak ogromne „różnice opinii” w sprawie traktowania Niemiec Zach., iż nie podobna doprowadzić do uzgod- nienia stanowisk bez zwołania ekstra- konferencji (trzech zainteresowanych ministrów spraw zagranicznych).

Wynikłoby z tego, że konsultacje frankfurckie na szczeblu generalnym (pod przewodnictwem gen. Clay'a) powodują zbyt wiele kwasów i roz- gorczy, skoro istnieją konieczność odwoływania się aż do tak wysokich szczebli hierarchii, jakie zajmują min. min. Bevin i Schuman, a przede wszystkim — min. Acheson.

»Times« nie ukrywa, że, nawet gorzej nad tym boleje, że skutkiem owych „różnic opinii” powstają tak smutne rzeczy, jak „zwłoka w przy- gotowaniu statutu okupacyjnego oraz fuzji strefy francuskiej z dwiema po- zostającymi strefami”. Ba, to jeszcze nie wszystko. Najsmutniejszą wydaje się dziennikowi „zwłoka w przygo- towaniu konstytucji niemieckiej, do której poprawki jeszcze są rozważane przez niemiecką Radę Parlamentarną w Bonn”.

Przyznać trzeba, że rozgorczenie „Timesa” wyrasta z głębokiego pod- doża rzeczywistego. Istotnie, sprawa się przewlekła...

Czy jednak proponowana konferen- cja 3 ministrów zdoła przezwyciężyć główne trudności ku rzeczywistemu zadowoleniu wszystkich jej uczestni- ków, należy bardzo wątpić. Jeśliby nawet doszło do niej, trudno przy- puszczać, iżby min. Acheson oparł się pokusie przejścia na siebie tradycyj- nych funkcji „konferencyjnych” gen. Clay'a, a to, aby „użyć” rozmówcom w trudzie podejmowania decyzji.

Min. Schumanowi np. nie łatwo — z uwagi na presję francuskiej opinii patriotycznej — podejmować decyzje! Jakby nie było idzie o to, czy Fran- cja ma bez reszty podporządkować się supremacji Niemiec Zach., czy też tylko — fragmentarycznie. Zawsze to jest nad czym pokłówać głowy! I to nawet pomimo tego, że »Times« — wydawany, jak wiadomo, po drugiej stronie Kanalu la Manche — wyraź- nie stwierdza (pod adresem Francji), iż „mocarstwa zachodnie winny po- wstrzymać się od MAŁOSTKOWEGO wtarcenia się w ZAGADNIENIA WE- WNĘTRZNE Niemiec Zach.”.

Czyż istotnie odrzucenie potęgi militarnej Niemiec — to tylko nie- mieckie „zagadnienie wewnętrzne”? Czyż zainteresowanie narodu francu- skiego tym zagadnieniem i lek przed agresją — to tylko wynik „małostko- wego wtarcenia się” w obce sprawy? A my, zanim nas oświecił »Times«, gotowi byliśmy popełnić te historycz- ne „pomyłki” i przyznać słusność narodowi francuskiemu! Choćby z tego względu, aby nie naśladować „wielkoduszności” Chamber- lain'a. Okazało się, że parosol mona- chijski tego meża stanu niebystro- posłuszny Anglii w roli spadkobiercy. Był po prostu dziurawy!

PAL.

Wykonawcy walutowych przestępstw Mindszenty'ego przed sądem w Budapeszcie

BUDAPESZT (PAP). 28 lutego br. przed trybunałem ludowym rozpo- częł się proces przeciwko 4 współ-

Zwiększenie obszaru zasewów w Zw. Radzieckim

MOSKWA (PAP). Dziennik „Izwe- stia” wskazując na postępy radziec- kiego ustroju kolchozowego, stwier- dza, że już w okresie pierwszej pię- ciolatki, radzieckie kolchozy zwiększy- ly obszar zasiewów o 21 mln. hektarów, podczas gdy w tym samym czasie w krajach największych kapitalistycz- nych producentów zbożowych obszar zasiewów zmniejszył się o 8 do 10 proc.

Jesienią roku ub. kolchozy radziec- kie przekroczyły plan siewu zbóż ozi- mych o 2.400.000 ha i przeprowadziły orkę jesienną na obszarze o 17.000.000 ha większym, niż w 1947 r.

W r. b. wszystkie kolchozy zasiały wyjątkowo nasioną wysokogatunko- we, co przyczyniło się do uzyskania jeszcze lepszych zbiorów.

Ze SWAN

ROZRUCHY W SYRII

BANGOK. W Syrii małe wybuchy rozruchów. W walkach, które toczą się w pobliżu Bejrutu, bierze udział wojsko.

NOWY SUKCES KOMUNISTÓW W FRANCJI

PARYZ. W uzupełnia- jących wyborach miej- skich w Nemours (dep. Seine et Marne) komu- nista odniósł znaczący sukces. Liczne głosy oddanych na kandydata partii komunistycznej wzięły w stosunku do ostatnich wyborów o 55,7% do 42,3 proc.

ZAKOŃCZENIE SESJI PARLAMENTARNEJ W BULGARII

SOFIA. Sesja parlamen- tarnej Rady Ludu Buł- garskiej zakończyła się 26 lutego. Zgromadzenie przyjęło kilka ustaw, m. in. ustawę o wyborach nad narodowych i le- gionistów sędziów oraz u- stawę o spółdzielczości rolniczej.

POWROT ORMIAN Z USA DO ZSRR

MOSKWA. Do stolicy Republiki Armenijskiej Erywanu przybyła lic- na grupa Ormian ze St. Zjednoczonych, którzy postanowili osiedlić na sta- le w radzieckiej Armenii. Wśród nich — przeliczone jest wielu wykwalifikowa- nych robotników.

STAN WYJĄTKOWY W IRANIE

TEHERAN. Ogłoszono stan wyjątkowy we wszy- stkich częściach Iranu, gdzie stacjonowane są sa- togi wojskowe.

PARTYZANCI WŁOSCY PRZECIWOŻY WOLNIE BORGHESE

Rzym. Na obszarze katolickich Włoch odbywa- się wiele protestacyjnych zgromadzeń, organizowanych z inicja- tywy Związku Partyzan- tów Włoskich z powodu zwolnienia przestępcy wojennego Borgheze.

ULICA CHOPINA W KURYTYBIE

Obchód 100 rocznicy śmierci Cho- pina inauguracyjny so- cjalistyczny.

Dalsza obniżka cen w ZSRR i wzrost realnej wartości plac

Uchwała Rady Ministrów i CK WKP (b)

MOSKWA (PAP). Ogłoszono komunikat o dalszej obniżce cen artyku- łów powszechnego użytku na terenie Zw. Radzieckiego. Pierwsza obniżka cen została przeprowadzona z końcem 1948 r. Obecna obniżka, obowiązująca od 1 marca, obejmuje następujące towary:

Chleb i mąka (10%), kasze i artyku- ły mączne (10%), mięso, wędliny i konserwy mięsne (10%), ryby i wy- twory rybne (10%), masło śmietanko- we i topione (10%), ser (20%), sól (30%), wina, koniaki (15%), artykuły tytoniowe (10%), artykuły perfumeryjne (20%), artykuły konfekcyjne, wełniane (12%), jedwabne (15%), wełna (10%), jedwab (10%), pończo- chy i skarpetki (15%), obuwie (15%), futra (10%), wyroby galanterijne (10%), przedmioty domowego użytku (10%), przybory elektryczne (10%), motocykle (15%), rowery (20%), radio- odbiorniki (20%), zegarki (30%), ar- tykuły jubilerskie (20%), maszyny do pisania (20%), aparaty fotograficzne i okulary (10%), aparaty telewizyjne (25%).

Oplaty za robotę w spółdzielniach krawieckich i atelier zostały obni- żone o 20%, galanteria tekstylna o 15%.

Komunikat podkreśla następujące okoliczności, w których nastąpiła ob- niżka cen.

1. Gdy w końcu 1947 r. wprowadzo- no w życie reformę walutową i skasowano system kartkowy, zmiesio- no równocześnie wysokie ceny komer- cyjne i wprowadzono jednolite obni- żone państwowe ceny detaliczne to- warów masowego spożycia.

Był to pierwszy etap obniżki cen tych towarów. W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

Min. Gruber odrzuca propozycje jugosłowiańskie

LONDYN (PAP). Austriacki min. spraw zagranicznych, Gruber, prze- mawiając na poniedziałkowym po- siedzeniu zastępców min. spraw zagra- nicznych do spraw traktatu pokojowe- go z Austrią, odrzucił kompromiso- we propozycje Jugosławii, złożone w ubiegły czwartek przez jugosłowiań- skiego wicemin. spraw zagranicznych Bebera.

Oświadczył on, że Austria nie zgo- dzi się na traktat, który by „nie re- spektował nienaruszalności jej granic”.

Spotkanie delegacji chłopów polskich z przewodnikami rolnictwa ukraińskiego

MOSKWA (PAP). 27 lutego b.r. w Kijowie odbyło się spotkanie człon- ków obu polskich delegacji chłop- skich, powracającej do Polski i przy- byłej z Polski z przewodnikami rol- niczymi ukraińskimi.

W spotkaniu wzięli udział przed- stawiciele rządu ukraińskiego z pre-

pracownikom Mindszenty'ego, oskar- żonym o przestępstwa walutowe.

Osk. Bok, kasjer arcybiskupstwa, który miał również pod opieką prywatną kasę Mindszenty'ego, przyznał również, że za pośrednictwem siostr misjonarek przekazał za granicę 2.500 dolarów, oraz że otrzymane od sekre- tarza Watykanu, Montiniego, 15 tys. dolarów przekazał Michaloviciowi.

Inny oskarżony, sekretarz Esterha- zy'ego, Horvath, przyznał, że przemy- cił do Wiednia 29 tys. dolarów.

W spotkaniu wzięli udział przed- stawiciele rządu ukraińskiego z pre-

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

handlu detalicznym potaniały w ciągu roku ogółem o co najmniej 57 miliardów rubli. Suma ta stanowiła dla budżetu państwowego czystą stratę, która została pokryta następ- nie przez rząd dzięki zwiększeniu wydajności pracy, podniesieniu pro- dukcji towarów masowego spożycia i obniżce kosztów własnych produk- cji. Był to zarazem czysty zysk dla ludności.

Obniżka cen towarów w państwowym handlu detalicznym wywołała analogiczną obniżkę cen na rynku ko- chozowym i spółdzielczym. Dzięki temu w ciągu roku ludność zyskała na obniżce cen detalicznych we wszy- stkich sektorach handlu detalicznego ogółem około 86 miliardów rubli.

2. W związku z dalszym rozwojem gospodarki narodowej w ZSRR, wzrostem produkcji towarów masowe- go spożycia i nowymi osiągnięciami w

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

248 napadów — 43 morderstwa
Proces »Murata« przywódcy bandy KWP

ŁÓDŹ (tel. wł.) i bn. rozpoczyna się w Łodzi przed Wojskowym Sa- dem Rejonowym proces przeciwko Janowi Małolepsznemu, osławionemu „Muratowi”, dowódcy nielegalnej or- ganizacji KWP (konspiracyjne wojs- ko polskie). Wraz z nim na ławie oskarżonych zasiadają trzej księża pod zarzutem współpracy z bandy- tami. Są to: Marian Łosoś, Wacław Orłowski i Stefan Faryś.

Początki zbrodniczej działalności „Murata” przypadają na kwiecień 1948 r. Arasztowanie bandyty, ukry- wającego się w zbudowanym przez siebie bunkrze we wsi Bolków, na- stąpiło mniej więcej w dwa lata póź- niej. Przez ten czas krwawy „Mu- rat” wraz ze swymi podkomendnymi dokonał ogółem 248 napadów bandyckich i zamordował 43 osoby. „Murat” napadał na wieśniaków, działaczy politycznych, spółdzielnie wiejskie. Strzelał do bezbronných, niszczył dobytek i rabował. Po ka- dej „wizycie” zostawiał pokwitowa- nia, opatrzone swym podpisem i pie- czątką KWP.

Marian Łosoś i Wacław Orłowski byli proboszczami w parafii Szymkiewiczy gm. Konopnica pow. Wieluńskiego. Kontaktowali się z „Muratem” przez specjalnych łącz- ników — przekazywali mu tygodnik „Niedziela” oraz najnowsze „sensa- cje” polityczne. M. in. z ich polecenia Murat zamordował nauczyciela Antoniego Praszczuka, który zorga- nizował przy szkole hufiec Służby Polsce, przez co odciągnął młodzież spod „opiekunich” skrzydeł i wpływu księdza proboszcza.

Trzeci oskarżony duchowny — Ste- fan Faryś, ksiądz wikary z parafii Rudnice pow. wieluńskiego udzielił Muratowi błogosławieństwa:

— Musicie być odważni, bo już niedługo kres naszemu męczarni. Bądźcie dobrej myśli, wszystko się zmieni na lepsze!

Innym razem ks. Faryś na swój koszt wydał przyjęcie na cześć ban- dy i ich „działalnego” wodza.

Proces Murata i bandy potrwa kil- ka dni.

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym

W tym etapie towary masowego spożycia w państwowym</

Przed zakończeniem akcji weryfikacyjnej

Miejscowa ludność polska wykazuje wielką żywotność i chętnie łączy się z ludnością napływową

Oczywiste dla każdego osiągnięcia, jakie wykazuje Polska Ludowa we wszystkich dziedzinach życia państwowego — w odbudowie, zniszczenia wojennych zwłaszcza na odcinku przemysłu i komunikacji, w zagospodarowaniu ciałogów i stałym podnoszeniu produkcji rolnej, w szkolnictwie, lecznictwie i opiece społecznej, w dziedzinie bezpieczeństwa i t. p. — wytworzyła korzystną atmosferę na wsi warmińsko-mazurskiej, gdzie do niedawna jeszcze przeżywało około 20.000 niezwykłych autochtonów.

Podjęta przeto z początkiem lutego r. b. wzmocniona akcja na rzecz skłaniania przez tę ludność wniosków o weryfikację, czyli o przyjęcie obywatelstwa polskiego, docierając do najbardziej zapadłych kątów terenu, poruszyła autochtonów i dała w ciągu jednego miesiąca na stopniach wyników (o których częściowo już mówiliśmy).

W pow. mrągowskim złożono wniosków weryfikacyjnych 12.000, w szczecińskim — ok. 5.000 i w piskim — ok. 1.500 osób. RAZEM PRZYBYŁO NAM W TYM CZASIE 13.500 NOWYCH OBYWATELI. W pierwszych dwóch spośród tych wymienionych powiatów akcja już została

zakończona, w ostatnim przebiega jeszcze ok. 2.000 niezwykłych autochtonów.

STAN LUDNOŚCI WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ przed 1-ym lutym b. r. opiewał na około 90.000 osób, obecnie więc wynosi 103.500 osób, a Z CHWILĄ ZAKOŃCZENIA AKCJI NA CAŁYM TERENIE WOJEWÓDZTWA OSIĄGNIĘĆ LUDNOSTWIANIECZNYCH PONAD 110.000 LUDZI. Stanowi to prawie 20 proc. ogółu ludności naszego regionu.

Równolegle jakkolwiek niezależnie od akcji weryfikacyjnej, odbywa się PROCES STOPNIOWEGO SCALANIA SIĘ LUDNOŚCI miejscowej z napływową przez oddziały-

wanie szkolnictwa, kursów renowacji zacych, wzajemnego współzycia itd.

Jednym z objawów trwałego stabilizacji się obywateli grup ludności w jedną całość narodową są również MAŁŻEŃSTWA MIESZANE.

Podczas obchodów pow. mrągowskiego, gdzie na 36.700 ludności zamieszkuje ok. 23.000 autochtonów, jeden z wyższych urzędników Urzędu St. Cwilnego w Olsztynie stwierdził, na podstawie danych Urzędu St. Cwilnego, że w jednej tylko gminie Plecki w ciągu ubiegłego roku zawarto 24 małżeństwa mieszane, przy czym we wszystkich wypadkach małżam był renowator i przesiedleńcy z innych ziem Polski.

W tym samym czasie przybyło

gminie 113 noworodków, zmarły zaś 34 osoby, czyli przyrost naturalny wyniósł 79 osób.

Podobny stosunek liczebny małżeństw mieszanych narodzin i zgonów daje się zaobserwować również i w innych gminach powiatu. LICZBY TE OBAŁAJĄ CAŁKOWICIE mniemanie niewiele zresztą sceptyków, którzy sadzą, że wobec ubytku mężczyzn miejscowa ludność polska znajduje się jakoby w stanie stopniowego zaniku.

Przedtem. MIEJSCOWA LUDNOŚĆ POLSKA ZDRADZA DUŻĄ ŻYWOTNOŚĆ i, mimo braku sił rolniczych w wielu rodzinach, czyni stale i widoczne postępy na drodze zagospodarowania i stabilizacji życia wsi. (I)

Pogotowie ratunkowe PCK otrzymuje w woj. olsztyńskim karetki samochodowe

5 dla Olsztyna w marcu
3 dla Giżycka w kwietniu
2 dla Ostródy w maju

Jak wiadomo Ministerstwo Zirowia zleciło Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi organizację punktów pogotowia ratunkowego na terenie całego kraju.

W ramach planu 6-letniego przewidziana została organizacja pogotowia ratunkowego PCK we wszystkich powiatach woj. olsztyńskiego.

Tymczasem, jak się okazuje, już w ostatnim roku planu 3-letniego

trzy nasze powiaty otrzymują pogotowie ratunkowe.

Oto PCK w woj. olsztyńskim otrzymuje w ramach dostaw ogólnokrajowych: 5 karetek samochodowych pogotowia ratunkowego dla Olsztyna już w ciągu bieżącego miesiąca, 3 karetki dla Giżycka w kwietniu i 2 karetki dla Ostródy w maju.

Tak więc sprawa organizacji pogotowia ratunkowego na naszym terenie, którą tylokrrotnie podnosiliśmy na łamach naszego pisma, wkracza na realne tory. (w)

Ze 100 tysięcy psów w woj. olsztyńskim zaszczepiono przeciwko wściekliznie tylko ponad 34 tysiące sztuk z powodu opieszałości właścicieli

Ilość psów na terenie naszego województwa można przyjąć na około 100.000 sztuk. W toku debiutującej końca akcji szczepienia psów przeciwko wściekliznie, której Wydział Weterynarii rozpoczął w styczniu, przeszczepiono dotąd w 15 powiatach 34.107 sztuk, co stanowi zaledwie połowę pego pogłowia na terenie objętym akcją. Z powodu braku szczepionki ochronnej nie były dotychczas wprowadzone w powiatach węgierskim, giżyckim i piskim.

Jeżeli nowy transport szczepionki nadejdzie w końcu kwietnia, to zakończenia akcji należy się spodziewać w połowie maja.

Ciekawe, że ilość psów, które padły po zastosowaniu szczepionki, w tym czasie zaledwie w drobnych proporcjach.

milach, jakkolwiek znaczny procent czworonogich pacjentów, zwłaszcza rasowych i podrasowanych, w mniejszym lub większym stopniu odchowuje ów zabieg.

Tłumaczy się to mniejszą odpornością psów rasowych, a poza tym pewną predyspozycją zwierząt do choroby wskutek nurtowania w ich organizmach różnych zarasków, w szczególności zaś wścieklizny — w wyniku uprzedniego zetknięcia się z chorymi sztukami.

W zwyciężnych warunkach nie każdy pokazywany przez właściciela psa czworonóg musi zachorować na tę straszną chorobę. Zdarza się nie raz, jeżeli miejsce ukąszenia jest dość odległe od głowy, że wirus wścieklizny, który stał się groźny dopiero wówczas, gdy zaatakują mózg, tracą na żywotność i przestają być groźne dla organizmu.

Jeżeli jednakże pies, znajdujący się w tym stanie, otrzyma rowa podniecie w postaci szczepionki znikające wirus wścieklizny, nie może być skutecznie wprowadzonym do organizmu tworzą zaburzenia, które w pewnych wypadkach mogą spowodować śmierć zwierzęcia.

Należy przy tym zaznaczyć, że za-

72 odznaczonych zeomowców za przekroczenie planu i współzawodnictwa

W sali ZEOM odbyło się, jak już donieśliśmy pokrótce, uroczyste wręczenie nagród za przedterminowe wykonanie planu za rok ubiegły oraz za współzawodnictwo pracy w IV kwartale r. ub.

Nagrody pieniężne za przekroczenie planu w kwocie od 2 do 5 tys. zł każda otrzymało w Centrali ZEOM-u oraz z podokręgu Olsztyn 32 pracowników, w tym 7 inżynierów.

Uwaga! Szkłane opakowania olejków i cukierków wycofane z handlu

Olejki z zapachem używane przy wypieku ciast, sprzedawane są w Olsztynie b. często w szklanych ampułkach. Ze względu na kruchość tego szklanego opakowania, które przy najmniejszej nieostrożności może ulec stłuczeniu, powstaje niebezpieczeństwo dostania się odłamków szkła do ciasta, sprzedając więc olejki w ampułkach jest niewskazane.

W handlu są również cukierki w szklanych opakowaniach, które w reklamach dzieci może stać się przyczyną niebezpiecznych okaleczeń.

Na skutek interwencji władz kontrolnych wytwórnia szklanych opakowań, znajdująca się w woj. warszawskim (Falenica, ul. Zajęcza 11), zobowiązała się zaprzestać ich produkcji.

W związku z tym Miejski Referat Zdrowia zarządził wycofanie z handlu na terenie Olsztyna szklanych ampułek z olejkami zapachowymi i cukierków w szklanych opakowaniach. (I)

row. Za współzawodnictwo pracy w Olsztynie nagrodami pieniężnymi (od 2 do 5 tys. zł) odznaczonych zostało przeszło 40 zeomowców.

Do odznaczonych przemówił, życząc im dalszych osiągnięć, naczelny dyr. inż. Mossakowski oraz ob. Reterski (PZPR).

Nie zapomniano również i o nieodznaczonych, do których przemówił dyr. techniczny inż. Kwiatkowski, podkreślając, że i oni przyczynili się zarówno do wykonania planu produkcyjnego, jak i do współzawodnictwa.

Oficjalną uroczystość uświetnił koncert chóru Jara oraz występy artysty teatru im. St. Jaracza A. Sewruka, organizowane w ramach akcji upowszechnienia kultury przez OKZZ i „Artoś”. (an)

Oszczędności w produkcji ceramicznej

W Olsztynie odbyła się jednolitość konferencja kierowników zakładów, administratorów przez olsztyńską dyrekcję Ceramiki Czerwonej.

Reprezentowanych było 16 zakładów ceramicznych. Przedmiotem obrad było opracowanie wytycznych w szeroko zakrojonej akcji oszczędnościowej.

W wyniku obrad postanowiono dokładnie przeanalizować wszystkie elementy kosztów produkcyjnych. (an)

Czytelnicy piszą Na dworcu zachodnim jadących do pracy „cedzi się” przez 20 minut

Czytelnicy nasi skarżą się na utrudnione wyjście z olsztyńskiego dworca zachodniego, szczególnie o godz. 7.40, kiedy to zbiegają się na stację dwa pociągi z jadącymi do pracy.

Następuje wówczas t. zw. „ceczenie” po jednej osobie przez połowę otwartych drzwi. Procedura ta trwa — jak nas informują — nie raz do 20 minut, co dla spieszących się do pracy jest wcale pokątną stratą czasu.

Sadzimy, że władze kolejowe zainteresują się tą sprawą i usuną przy czynu niedomagania.

Pomoc Zimowa TO NIE FILANTROPIA TO OBOWIĄZEK

Dzień Olsztyna

WIECZÓR DYSKUSYJNY

W dniu jutrzejszym o godz. 18 odbędzie się wieczór dyskusyjny, organizowany przez Ligę Kobiet, Referat o „Stanowisku prawnym kobiet w rodzinie”, wygłosi adw. Kowalska.

Ze względu na duże zainteresowanie kobiet olsztyńskich, wieczerę odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia Ludowego przy ul. Kajki 4. (IX)

ICHPC — BĘDZIE MIAŁA SKŁEP

W najbliższym czasie Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego otworzy przy ul. 1-go Maja własny sklep sprzedający detalicznej. (an)

BIURO WKOW W NOWEJ SIEDZIBIE Burmistrz województwa Komitetu Odbudowy Warszawy zostało przeniesione i mieści się obecnie w lokalu Urzędu Województwa na ratuszu pok. 29, I piętro. (cz)

ROWERY W HALI

Czytelnicy nasi uskarżają się na rowerzystów, którzy do hali targowej wchodzi z rowerami, utrudniając przez to kupującym możliwość poruszania się. (an)

Czy nie należało by zakazać wprowadzania do hali rowerów? (an)

PRZYPOMINAMY

Przypominamy raz jeszcze, że w lokalu MKOS-u przy ul. Piłsudskiego 22, czynny jest w godz. 9 — 15 do dnia 15 bm. punkt pobierania krwi.

ZEBRANIE ELEKTRYKÓW

Zwołane na dzień 28 lutego, wane zebranie oddziału olsztyńskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich nie doszło do skutku. Zebranie odbędzie się wice 14 marca r.b. o godz. 15. (an)

Pięć milionów złotych oszczędni na odbudowę Warszawy w styczniu i lutym

Zbiórka na odbudowę Warszawy, poza swą normalną rolą w akcji SPOS-u, ma na terenie naszego województwa szczególne znaczenie. Jak bowiem wiadomo, oszczędziła procent sum zebranych tą drogą — ponad wyznaczony dla nas roczny plan zbiorczy — twórcy funduszu odbudowy Demu Młodzieży w Olsztynie.

Od przebiegu więc zbiórki i jej wyników zależy w dużej mierze dalszy rozwój prac na odbudowę. Jak się dowiadujemy w biurze WKOW, dotychczasowe wyniki zbiórki do stycznia i lutego są lepsze od tego samego okresu w roku zeszłym, jednakże nie są jeszcze zadowalające.

Ogółem zebraliśmy do dnia 1 b.m. prawie pięć milionów złotych, dokładnie 4.809.006 zł. Jest to 12 procent planu wojewódzkiego.

Z poszczególnych powiatów najwięcej spisuła się Bartoszyce i Węgorzewo, które zrealizowały już po 25 proc. swego planu rocznego. Również Olsztyn — miasto, wykonując 15 proc. planu, wykazuje, że zrealizuje go w całości.

Natomiast bardzo słabo wypadły Braniewo i Giżycko — po 6,5 proc., a zwłaszcza Szczecyn, które osiągnęło zaledwie 3,8 proc.

Niewątpliwie powiaty, które dotychczas nie wywiązały się należycie ze swego obowiązku społecznego, w najbliższym czasie podciągną się. (cz)

Współzawodnictwo kulturalno - oświatowe zatacza coraz szersze kręgi wśród związkowców

Akcja współzawodnictwa związków zawodowych na polu kulturalno - oświatowym zatacza w naszym województwie coraz szersze kręgi, dotykając do wszystkich ośrodków związkowych.

Razem przez OKZZ hasło podjęli państwowcy w Nidzicy, wywołując co współzawodnictwo oddział swego związku w Olsztynie, Państwo w Nidzicy mają własną świetlicę, a zorganizowany niedawno zespół teatralny rozpoczął już próby, przygotowując się do występów.

Państwo w Ełku, posiadając za sobą znaczny dorobek pracy kulturalno - oświatowej postanowił otoczyć opieką kulturalną i oświatową 3 młodych państw w powiecie.

Rozwija się również życie kulturalno - oświatowe w Hawle, gdzie przy wytwórni mat trzeźwowych powstał zespół teatralny Zw. Zaw. Budowlanych, który również podjął się nawiązania kontaktu z robotnikami rolnymi. Odbijają się już

próby komedii Lachowicza „Gospodarstwo” i „W przygotowaniu jest wielka inwencja p.t. „Droga do socjalizmu”, (gem)

Nowa premiera i jubileusz 30-lecia pracy brygadiera zespołu technicznego teatru

Dopiero co weszła na afisz interesująca sztuka „Archipelag Lenoir”, z której recenzję podajemy na innym miejscu, a już zespół teatru im. St. Jaracza zapowiada wkrótce nową premierę znakomitej sztuki rosyjskiego autora Uspienskiego „Przyjaciele”.

Jest to trzyaktowa komedia liryczna, która w teatrze olsztyńskim będzie miała dobrych wykonawców (reżyseruje H. Starska) i piękną oprawę sceniczną.

Będzie to spektakl o charakterze specjalnie uroczystym, bowiem w dniu premiery święcie będzie jubileusz 30-lecia pracy w teatrze za-

ślony brygadiera zespołu technicznego naszego teatru ob. Karol Walauga.

W związku z tym zaśluzonym jubileuszem powstał specjalny komitet, który już rozpoczął prace przygotowawcze.

Przy okazji prostujemy mimowolny pomyłek w podanym wyżej „rozkładzie jazdy” zespołu teatralnego w teren.

W dniu 3 i 4 bm. „Odwet” L. Kruczkowskiego będą wystawione w Lidzbarku, 5 bm. w Bartoszykach oraz 6 i 7 bm. w Giżycku.

A więc teatralna publiczność tych miast — uwaga! —

Po premierze

ARCHIPELAG LENOIR SZTUKA W 3 AKT. SALACROU W TEATRZE im. ST. JARACZA

Gdybyśmy spróbowali w naszych przypuszczeniach kontynuować zbrodniczą działalność Pawła — Alberta, dziadka rodziny Lenoir, rozpocząłby pospolitym przestępstwem przeciwko moralności, moglibyśmy łatwo dojść do stworzenia w naszej fantazji sytuacji zła absurdalnej. Oto ów niesamowity 70-letni starszyby byłby łono występnym lub też w inny sposób zgwałcił za światła resztę członków swojej rodziny, sam zaś, podrygując wesoło, przypływałby „a ja ocalam, a ja ocalam”.

Lecz nie śledząc tak daleko, przed Albertem Lenoirem usiadł przelotnie, lecz już nie może nigdzie się utrzymać przed karzą sprawiedliwości. Ani on, ani jego najbliższa rodzina, tworząca „archipelag” wypływających w kolorowym morzu... światowej sławy likieru „Lenoir”.

Sprawdliwie, przemawiająca przez usta kamerdynera Józefa, młoda dziewczyna czyste oburzenie, które reprezentuje w sztuce wnuczka Maria — Blanka — to dla widza nie tylko moralna przeciwwaga w stosunku do pozostałych postaci scenicznych w sztuce Salacrou. Tylko ta dwie osoby pozwalają nam znieść to nagromadzenie perfidii, podłości i zła, jakie panuje w rodzinie wielkiego francuskiego przemysłowca.

W sztuce tej nie widzimy owej tradycji, nie owianej „la digne France” (stodkij Francji). Stodak-

nione moralnie, zachłanne środowisko wielokapitałistyczne, targowisko najniższych instynktów — są dla współczesnej widowni polskiej już obce, przebrzmiałe i wrogie.

W sztuce Salacrou nie widzimy rzeczy pozytywnych, natomiast mamy szerokie pole do porównań i te porównania jeszcze bardziej utwierdzają nas w naszym niechęci do typów i typów z Archipelagu.

Przećdzić to — nie ubliżając zwierzętom — ludzkie Zoo stanowi tak zwana „rodzina”: wszyscy są powierzeni sobie, wszyscy są sobie wrogami, wszyscy są sobie wrogi. W sztuce Salacrou jest to młode, ale jeden o drugim, jak to się mówi — „wie co wie”.

I naprawdę nie wiadomo kto trzyma pałkę, może „angielzowski” kłosa by Pałki, może „pałki” załajający umiarkowanie niewygodnej głowy rodziny, może gotowe modlić się za jego duszę starszyzna córka i unosić fałszywy, złodziej hrabina Casette, może wreszcie rodzony i nieolrodny syn Wiktor Lenoir.

Jakże pouczający i wymowny przykład zanikniętej moralnej i typowej „etyki na wynos”, uprawianej przez t. zw. „kulturalny Zachód”. Jakieżżarzem szerokie roje do popisu aktorskiego, jakie duże możliwości reżyserskie.

Trzeba też przyznać, że Halina Starska istotnie dała wygrać wszystkim aktom, które doświadczyłyśmy w teatrze, że ona dała teatralnie treść sztuce i umiejętnie wyłączała na światło dzienne te cechy, którymi Salacrou obdarza świadome i ofiary, z poczuciem nie tylko scenicznym, ale — co ważniejsze — życiowym prawdy rodzinie Lenoir.

Przedstawienie premierowe tej

bardzo nietrwałej opartej w wielu fragmentach na skrajnym, typowym „francuskim” dialogu sztuki przeszło bez zahamowań, bez zważania na wagę dyktującą, skupiając w sposób nierzeczywisty, wulgarny i wpatrzony w widza. Północną jest na co. Wysuwamy tu na miejsce czołowe dwie poważne kategorie aktorów: Elny Gledist i Stanisława Igara.

Ksieżna Karolina Borekska, która do tych „wyżyn” „odwołanych” wpatliwa młota utytułowanego hochsztaplera, doszła do momentu burzliwym w przeszłości życia, w wyobraźni Elny Gledist jest postać żywa, pełna temperamentu i takiej wewnętrznej gorzkości, która w życiu dała tylko zbieranie na załamkach zmęczonych namiętności wspomnień.

Tadzi jestestwo jest właśnie tej zna komite i bardzo kulturalnie artystyczne przeznaczone, roje Karoliny Borekskiej, aby roje „Wiktor” mógł stworzyć tę rolę do tamtego odmiennego, a też bardziej psychicznie skomplikowanego.

Maria Wnorowska w roli Marii Teresy Robec — Lenoir miała (zawieszona w aktach drugich i trzecich) momenty dość doświadczone wprowadzające widza w bliźniacze „przeżyte”, te postaci roje, Maria Blanka (Elny Gledist) na ta koszmarną rodzinę Lenoir jest postacią jana a przez to samo pozytywna. Młoda artystka znalazła akcenty, zastępując „przeżyte” na symfonicznych oddechach widowni. Beopowiadanożżarzeń rzucających przez to jąbłko, które chce unać daleko od rodzinnej fabryki nie budzi zastrzeżeń i przekonuje o szczerości intencji Marii Blanki, a to przecież leży niewątpliwie w zamiarach autora.

Ze zwykłym sobie dokładnym sprycyzowaniem poszczególnych fragmentów roli, obfitującej w momenty nietrwałe do wygrania, odwróciła „rozmiłowana podłość” hrabiny Hortensji Casette — E. Śniżko — Szarłanowa.

Czołową postacią sztuki jest, jak już pisaliśmy wyżej, dzidek (St. Igar) — senior rodziny Lenoir, najwybitniejszy pomimo sędziwego wieku — faktyczny i psychiczny reprezentant „archipelagu”. W nim jest początek zła, on też jest przetrząśniętym przestępstwem działalności milionowej firmy, on jest twórcą owego likierowego oceanu Lenoirów.

Na naszą scenę powrócił Stanisław Igar. Radzi też jesteśmy stwierdzić, że po paruletniej na niej nieobecności nie utracił nic ze swych zdolności. Możemy nawet powiedzieć, że jak każdy człowiek tworzący wczoraj postębił je znacznie.

Premierowe przedstawienie Archipelagu pozwoliło St. Igarowi zaprezentować się na nowo publiczności olsztyńskiej w sposób całkowicie godny jego niewątpliwego talentu.

Al. Sewruk jako Wiktor Lenoir (syn) wydobywał z odtwarzanej postaci wszystkie cechy, które mogą być częściowo wyodrębnić z całości archipelagu. Jego bowiem również trapiły nieścisłe wspomnienia, które w jego życiu wewnętrznym od czasu do czasu zatańczyły nieznane, wprawdzie, lecz dostrzeżliwe miejsce.

Rolę Adolfa Robec — Lenoir (dziadko) grał Zb. Niewczas, dobry w dramatycznym epizodzie z ojcem, w miarę mocny i zrozumiowany w końcowych scenach ostatniego aktu.

Jerzy Marr grał rolę księcia Ferdynanda Borekski („Bobo”), upodab-

nając go do międzynarodowych pseudo - egzotycznych, utytułowanych poszukiwaczy przygód utatowanego życia, od których roty się w swoim czasie domy gry i luksusowe spotkania, gdzie „odchodzi” świat w dużych ilościach „światowej sławy” likier Lenoir.

Wiesława Casette, której rolę gra się o rolę, i posag Blanki, grał bardzo poprawnie, utrzymując się w stylu ducha młodzieńca K. Trzaskawskiego.

Rolę kamerdynera Józefa, który stał się obiektem Marii Blanki, wykonał prawdziwie społeczny, wykonał przekonujący młody i obiecujący Zb. Kręzowski.

Dekoracje, w miarę ciężkie, ale dostosowane do środowiska (i środowiska finansowego teatru), zbudowali E. i L. Grajewscy, budując empirycznie ornamentację we wszystkich opór... mebli — co nie jest oczywiście winą teatru i obu pracujących scenografów.

Kostiumy pał (Krystyna Kraftowa) odpowiadały środowisku i zamkniętości rodziny Lenoir. Panowie dobrze noszą fraki, całunowy smolek dziecka jest wrecz frapujący, co zapisujemy na dobro męskiego krawiectwa w teatrze.

Spektakl poprzedza słowo wstępne w wykonaniu Markowskiej, napisane przez adaptatora sztuki Dr. Dytkowskiego i wyrażające nie tylko treść sztuki, ale i jej wewnętrzną sensu dla współczesnego widza polskiego. Rzasumujemy: spektakl jest udany i w cyklu nowoczesnych sztuk, która nam pokazuje zespół teatru im. St. Jaracza, jest jednym z najlepszych. (n)

Przed kampania wiosenna

OSRODKI MASZYNOWE

przygotowują się do akcji siewnej
dysponując coraz większą ilością sprzętu

NIE MAŁĄ ROLĘ W OCZEKIVAJĄCEJ NAS WIOSENNEJ AKCJI SIEWNEJ ODEGRAJĄ OSRODKI MASZYNOWE. ZASOBNE JUŻ DZIŚ W ZNAČNĄ IŁOŚĆ TRAKTORÓW, MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH, KTÓRE ZOSTAŁY IM PRZEKAZANE OSTATNIO PRZEZ WŁADZE WOJEWÓDZKIE Z NADMIARU DEDACEGO DOTĄD W POSIADANIU POSZCZEGÓLNYCH ROLNIKÓW.

W chwili obecnej osrodki te dysponują 154 traktorami, w tym 95 Ford-Fergussonów i 45 Lanz Bulldogów — o sile 35 k.m. i 14 Lanz Bulldogów o sile 25 k.m.

Z oddanych do remontu 70 silników wszystkie gotowe będą do pracy z dniem dzisiejszym. Ponadto osrodki maszynowe otrzymają 204 nowe traktory, przewidziane dla nich w planie państwowym na r.b. Mają to być czeskie „Setory” typu

lekkiego i „Ursusy” — maszynowy typu ciężkiego krajowej produkcji.

Z zeszłorocznej akcji zbiorkowej w terenie osrodki maszynowe otrzymały 90 traktorów różnego typu. Znaczną ich część wymaga remontu. Prawdopodobnie nie wezmą one jeszcze udziału w wiosennej kampanii na roli, ponieważ TOR nie ma możliwości wyremontowania ich w najbliższym czasie.

Biorąc przeciętnie wydajność jednego traktora na 2,25 ha orkę dzień nie i uwzględniając nieuniknione przerwy w ich pracy w związku z bieżącymi remontami itp. ciągniki osrodków maszynowych będą mogły w toku wiosennej akcji siewnej wykonać orkę średnich 9.000 ha, kultywację 1.700 ha, bronowania 920 ha, walowania 120 ha, różnic siewów 2.250 ha i nawożenia 140 ha.

Maszynami traktacji konnej osrodki maszynowe mogą przeprowadzić kultywację 36.200 ha, bronowania 37.000 ha, walowania 5.250 ha, siewów zbóż 61.900 ha, siewów buraków 4.230 ha, siania nawozów sztucznych 22.700 ha, i sadzenia ziemniaków 11.240 ha.

W sumie stanowi to już w obecny stan rzeczy dużą pomoc rolnictwu, która z roku na rok będzie wzrastać.

Robotnicy Kętrzyńska
niosą pomoc

osrodkom maszynowym

(Od naszego korespondenta)

Poszczególne zakłady pracy w Kętrzyźnie wzięły na siebie patronat nad osrodkami maszynowymi.

M. in. wytwórnia sprzętu sportowego wzięła pod opiekę Srokowo. W ub. niedziele robotnicy i dyrekcja udali się do tej wsi i uporządkowali przy pomocy miejscowych rolników 8 siewników, zachęcając tym do podobnej akcji inne instytucje, które powinny zrobić wypad w najbliższą niedzielę. (ma)

Dzień Elbląga

Nowe władze partyjne
powołała konferencja powiatowa PZPR

(Od naszego korespondenta)

W sali posiedzeń MRN odbyła się 27 ub. m. konferencja powiatowa PZPR, której przewodniczył starsza powiatowy ob. Szyszko.

Przedstawiciel WK PZPR ob. Duda-Dziwierz wygłosił obszerny referat polityczny, w którym dał wnikliwą analizę sytuacji międzynarodowej i ocenie stanowiska Polski w stosunku do narodów walczących o pokój. Sprawozdanie organizacyjne wygłosił i sekretarz KP PZPR ob. Sankowski. Na konferencji dokonano wyborów nowych władz partyjnych. Do Komitetu Powiatowego powołano m. in. Kazimierza Sankowskiego, Czesława Jarosińskiego, Aleksandra Cichońskiego, Władysława Kulesze, Wacława Szyszko, Józefa Wrońskiego, Władysława Pawłowskiego. (mx)

PLAN SZCZECIOLETNI
DLA ŻULAW

W planie szczenioletnim projektowane jest pełne wykorzystanie Żulaw dla akcji hodowlanej. Przewidzane jest utrzymywanie na każdym 100 ha ziemi 40 krów z czego 20 młoczących i 20 miesnych. Stosunek powierzeń ziemi ornej do pełnowartościowego pastwiska będzie się wynosił 60:40. (mx)

NOWA WYTWÓRNI

W związku z potrzebami produkcyjnymi przemysłu krajowego i lokalnego zamierzono jest założenie w Elblągu wytwórni tleniu. Zmielar ten ma być zrealizowany jeszcze w pierwszym półroczu roku bieżącego. (mx)

WAGA O 5 KM

Centrala Złoty Produktów Przemysłu Węglowego posiada magazyny w okolicy Kapłanatu portu. Trudno je jednak odsukać. Brak jest jakichkolwiek nawiązań, które

by wskazywały, który z dwóch przysięgających składów należy do centrali, a który do Elektrowni. Zorientować się można dopiero po wielu pojazdach oczekujących na łok lub węgiel. Ale to jeszcze mało.

Przybywające wozy kierowane są do wytarowania na ulicę Zagłowa (około 5 km), skąd powracają na węgiel i jadą z nim powrotnie do wagi. Czy Centrala nie może sobie pozwolić na wybudowanie wagi na miejscu przy składzie? — Czy to tak trudno?

Dzień Ostródy

Akademia w XXXI rocznicę
powstania Armii Radzieckiej

(Od naszego korespondenta)

W ub. niedzielę w sali kina „Świt” w Ostródzie odbyła się uroczysta akademii poświęcona XXXI rocznicy powstania Armii Radzieckiej.

Akademii zabrał prezes TPZR ob. A. Tatarczuk. Referat o Armii Radzieckiej wygłosił mjr. Lisowski. Następnie odbyła się część artystyczna, w której wystąpiły zespoły miejscowej jednostki wojskowej, liceum pedagogicznego i 11-latk, oraz orkiestra wojskowa.

Akademia miała charakter bardzo podniosły i uroczysty. Sala kina „Świt” była wypełniona po brzegi.

Po akademii odbył się obiad żołnierski, zorganizowany przez TPZR i TPZR, na którym w b. serdecznej atmosferze wojskowi w piosenkach i recytacjach opowiedzieli o swoich przeżyciach wojennych. (mr)

CO I GDZIE

W OLSZTYNIE

TEATR IM. ST. JARACZA

„Archiipelag Lenoir” godz. 19.30.

KINO „POLONIA”

„Trzeci szturm” prod. rad. godz. 16.00, 18.00 i 20.00. Dozw. od 8 lat.

KINO „MAZUR”

„Skrajna sława” prod. franc. godz. 15.30, 17.30 i 19.30. Dozw. od 16 lat.

MUZEUM NA ZAMKU

Czynne codziennie oprócz poniedziałków o godz. 10—14.
Wystawa dzieł J. Pankiewicza otwarta codziennie oprócz poniedziałków o godz. 10—14 i 16—18.

APTEKA DYŻURNA

Fajertaga, Kolejowa 17.
POGOTOWIE LEKARSKIE Ub. Spół (Partyzantów 30) czynne nocą w godz. 17—7, w niedzielę i święta godz. 12—16, 20—7. Tel. 21-21. STRAŻ POŻARNA, tel. 22-22.

W ELBLĄGU

Kina: „Baltyk” — Wielkie nadzieje, „Mars” — Timur i jego drużyna, „Straz pożarna” — tel. 6. Pogotowie Ub. Spół. (Bielarska 18) czynne w godz. 20 — 8, tel. 49.

W WOJEWÓDZTWIE

Barłoszyce „Bajka” — Postrach młaz, Biskupiec „Polonia” — od 3 b.m. Różna Froment, Giżycko „Wanda” — nieczynne, Kętrzyn „Cajino” — Wśród ludzi, Lidzbark „Cajino” — Moje uniwersytety, Mysz

Radio

ŚRODA 2 bm.

5.15 Streszczenia wiadomości porannych, 5.20 koncert poranny, 6.00 gimnastyka poranna, 6.10 dziennik, 6.30 muzyka, 6.50 program dnia, 6.55 d. c. muzyki, 7.00 dziennik poranny, 7.20 przegląd prasy stołecznej, 7.25 muzyka, 8.55 muzyka lekka, 9.15 informacja, 9.30 Wschodnia Radia, 12.00 wiadomości połud., 12.30 koncert dla szkół, 15.25 kronika Warszawy, 15.30 „Stara Gazeta” audycja sl. — muz. dla dzieci, 15.50 muzyka, 16.00 dziennik popołudniowy, 16.25 wiad. z Międzynar. Zawodów Narciarskich o Puchar Tatr w Zakopanem, 16.30 Skrzynka techniczna, 17.00 koncert, 17.40 „Stare i nowe”, 18.00 Wschodnia Radia, 18.10 „Jak Radziecki lekarz pokonał śmierć”, 18.30 „Żywe wydanie dzieł Chopina”, 20.00 dziennik, 21.00 „Opowieść o Chopinie”, 21.15 muzyka, 22.00 koncert popularny, 22.45 muzyka, 23.00 ostatnie wiad., 23.10 koncert Józefa Haydna.

Polskie Radio zastrzega możliwość zmian w programie.

Z-O 4077

Kierownictwo osrodków maszynowych w Olsztynie sproczywało w rekach Centrali Rolniczej, jest przekonane, że udział jej maszyn w najbliższej akcji siewnej będzie znacznie efektywniejszy, niż to wskazują wymienione przez chwilę liczby. W rachubę własnych możliwości w tej mierze nie był bowiem uwzględniony maszynowy otrzymany z zeszłorocznej akcji zbiorkowej, który jest spora ilość.

Największą zwyżkę ponad plan dała przede wszystkim siewy rzędowe. Warto przy tym nadmienić, że do dnia dzisiejszego osrodki maszynowe wyremontowały we własnym zakresie 1.000 siewników z liczby 1.420 otrzymanych z akcji zbiorkowej. Stało się to możliwe z chwilą przyznania Centrali Rolniczej na ten cel kredytu w wysokości 15 mil. zł.

Kobiety w powiecie kętrzyńskim

śmiało podchodzą do stojących przed nimi zagadnień

(Od naszego korespondenta)

Powiatowy zjazd gospodyń wiejskich i Ligii Kobiety w Kętrzyźnie w ub. niedzielę licząc zgromadził przedstawicielki z najdalszych zakątków terenu.

Referat ob. Kurowskiej z Wydz. Kobięcego KW PZPR omówił zagadnienie umosowienia szeregów Ligii Kobiety i jej zadania.

W ożywionej dyskusji kobiety do pominięcia się o żłobki i przedszkola, o to, by instruktorzy częściej mogli im służyć radą i pomocą, zwracając w odległych miejscowościach.

Delegatka z Różany, ob. Walczak, zachęcała do czynnej postawy, stawiając za przykład swoje koło, które zorganizowało szereg imprez, z których dochód pozwolił na samodzielną założenie żłobka lub przedszkola.

Na zakończenie zjazdu staraniem

Krawcy w Szczytnie
organizują spółdzielnię

W domu rzemieślniczym w Szczytnie odbyło się walne zebranie cechu krawców, zrzeszającego 160 członków z terenu 6 sąsiednich powiatów.

Na zebraniu omówiono szereg aktualnych spraw, interesujących rzemieślników. Postanowiono też przystąpić do organizacji spółdzielni pomocniczej przy cechu. (an)

NARADA AKTYWU LK

W sali ZKK w Ostródzie odbyła się narada aktywów kobiecego z terenu całego powiatu. Naradzie przewodniczyła ob. Sahajdowa.

Delegatka Woj. Zarządu ZSK ob. Nowicka wygłosiła obszerny referat pt. „Kobieta wczoraj i dziś i jutro”. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja. (mr)

ŚWIETLICA RTPD

Zarząd Oddziału RTPD w Ostródzie po porozumieniu się z inspektorem szkolnym otwiera w dniu 5 bm. świetlicę przedszkolną i młodzieżową w lokalu własnym przy ul. Gen. Sikorskiego. Świetlica czynna będzie cały dzień. (mr)

AKADEMIA W SZKOLE

W dniu 27 ub. m. w szkole podsta wowej nr 3 odbyła się akademii, w której udział wzięli rodzice dzieci uczęszczających do tej szkoły.

Referat o Armii Radzieckiej wygłosił por. Urbanowicz. Po referacie odbyła się część artystyczna w wykonaniu działu szkolnego. Na program złożyły się deklaracje, opowiadania i tańce ludowe. (mr)

MRN UCHWAŁA

BUDŻET DODATKOWY

Miejska Rada Narodowa przeprowadziła kompresję budżetu miasta na rok 1949 w formie uchwalenia budżetu dodatkowego. Po wprowadzeniu zmian budżetem dodatkowym budżet miasta Ostródy na rok 1949 zamkamy się kwotą 23.173.200 zł.

Do obozu pracy
za szaber i nadużycia

Na wniosek Delegatury Komisji Specjalnej w Olsztynie został skierowany do obozu pracy w Milicynie JÓZEF BŁACHNIO, zam. w Stoczku, pow. Lidzbark — Warm. — na okres 12 miesięcy, za to, że bez zezwolenia odnośnych władz wywoził z Ziemi Odzyskanych do Polski centralny i motor benzynowy oraz przywłaszczzył sobie ramy okienne i drzwi wejściowe do domu poniekąd kiego, pozostawione bez opieki oraz

WŁADYSŁAWA ŁOZIENKO, zam. we Wrocławiu przy ul. Wygodna 12/4 — na okres 18 miesięcy, za to, że jako administrator majątku państwowego przywłaszczzył sobie sumy pieniężne, oraz większą ilość pszenicy, żyta i owsa, stanowiących własność majątku. (w)

SPORT W ARMII I MAZUR

Imprezy Tygodnia SFMD
Turnieje piłki ręcznej, zawody bokserskie
trwać będą cały tydzień

W lokalu Wojew. Rady do Spraw Młodzieży i Sportu odbyło się posiedzenie komitetu sportowego Tygodnia Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, który obchodzą będziemy w dniach od 21 do 27 bm.

Komitet ustalił program młodzieżowych imprez sportowych w Olsztynie, które trwać będą przez cały tydzień. Tydzień SFMD zainauguruje uroczystość placu odnowy Słowiańskiej, połączone z zapaleniem znicza przed pomnikiem poległych bohaterów o polskiej Warmii i Mazur. Pochodnię, którą zostaną zapalony znicz, przyniesie sztafeta młodzieżowa. Start biegu sztafetowego nastąpi przy Domu Młodzieżowym (Al. Wojska Polskiego). Udział w nim weźmie 8 zespołów. Zaszczyczą zapalenia znicza dostąpi ostatni zawodnik zwycięskiej drużyny.

W poniedziałek 22 bm. rozpocznie się trytydniowy turniej tenisa stołowego szkół ogólnokształcących i zawodowych. Rozgrywki odbywać się będą w 11-lacie Mieskiej. Zgłoszenia do 15 bm. należy składać w wydz. sportowym Zarządu Woj. ZMP na ręce H. Garstki.

23 i 26 bm. t.j. po zakończeniu mistrzostw ping-pongowych w sali gimnastycznej 11-latk Mieskiej odbędzie się turniej siatkówki żeńskiej. Zawody prowadzi będą sekcja sekcji Ligi Kobiety w Kętrzyźnie.

Ze zjazdu wyniosło się wrażenie, że kobiety w powiecie kętrzyńskim potrafią sobie dać radę z zagadnieniami, które stoją przed nimi, oczekując pozytywnego rozwiązania. (ma)

Odbudowa gazowni
w Mikołajkach

(Od naszego korespondenta)

Zarząd Miejski w Mikołajkach przystępuje niebawem do odbudowy zniszczonej przez wojnę gazowni.

Sporządzone już zostały kosztorysy i plany. Kredyty, przyznane na ten cel Zarządowi Miejskiemu, wynoszą 500 tys. zł. Muszą być one wykorzystane do września r. b.

Odbudowa gazowni odbywać się pod nadzorem wydziału gazownictwa ZEOM-u. (na)

Młodzież suska uczy się

i zespołowym czytaniem pogłębia swój światopogląd

(Od naszego korespondenta)

Szkolne koło ZMP w Suszu przystąpiło ostatnio do propagowanej przez Spółdzielnię Wydawniczo-Oświatową „Czytelnik” akcji organizowania na terenie miasta zespołu planowego czytania.

Przyjęto już temat do opracowania — „Wies polska w literaturze postępowej”.

Regularne zebrania, dyskusje, referaty, opracowywane według instrukcji Inspektoratu Kulturowo-Oświatowego „Czytelnik” w Olsztynie, ułatwiają w dużym stopniu młodzieży poznanie i należyte zrozumienie nie problemu wsi polskiej w polskiej literaturze postępowej.

Młodzież suska czasu więc nie traci, lecz uczy się i pracuje nad sobą.

Budry będą miały
połączenie autobusowe
z Węgorzewem

W związku z naszą notatką w sprawie połączenia autobusowego gminy Budry z Węgorzewem, zamieszczoną dnia 19 bm., dyrekcja PKS w Olsztynie komunikuje, że z dniem 15 maja zostanie uruchomiona komunikacja na trasie Węgorzewo — Budry — Banie Mazurskie, oraz Węgorzewo — Strągielsk — Jakubówka — Krukanki — Wydmyny — Orlowo.

W poniedziałek 22 bm. rozpocznie się trytydniowy turniej tenisa stołowego szkół ogólnokształcących i zawodowych. Rozgrywki odbywać się będą w 11-lacie Mieskiej. Zgłoszenia do 15 bm. należy składać w wydz. sportowym Zarządu Woj. ZMP na ręce H. Garstki.

23 i 26 bm. t.j. po zakończeniu mistrzostw ping-pongowych w sali gimnastycznej 11-latk Mieskiej odbędzie się turniej siatkówki żeńskiej. Zawody prowadzi będą sekcja sekcji Ligi Kobiety w Kętrzyźnie.

Ze zjazdu wyniosło się wrażenie, że kobiety w powiecie kętrzyńskim potrafią sobie dać radę z zagadnieniami, które stoją przed nimi, oczekując pozytywnego rozwiązania. (ma)

Kacik szachowy

Niespodzianki VIII rundy
turnieju ZZK

VIII runda turnieju towarzyskiego sekcji szachowej ZZK obfitowała w niespodzianki. Sensację wywołał przede wszystkim Sempol, przegrywając z Berezowskim. Dalszą niespodzianką było wygranie przez Majewskiego, pozostającego dotychczas bez punktów z Suwarrowem i Kalinowskim, szachistami znacznie zaawansowanymi. W wyniku dotychczasowych rozgrywek na czoło wysunął się zdecydowanie Bieńkowski.

Przebieg spotkań w tej rundzie był następujący: Bieńkowski wygrał z Suwarrowem, Wodziński z Kalinowskim, Szybiński z Jesionowem, Berezowski z Sempolem, Lewkowicz ze Stepkowskim i Sztusim, Majewski z Suwarrowem, Kalinowski i Berezowski.

Stan turnieju przedstawia się jak następuje: Bieńkowski 8 pkt., Szy-

biński 7½, Sempol 7, Wodziński 6½, Anioł 5½, Jesionowski 5, Suwarrow 4½, Kalinowski 3½, Majewski 3, Berezowski 2½, Lewkowicz 2, Ostrowski 1 i Sztusiś bez punktów.

Na miejsce Pisarewicza, który wycofał się z gry, wszedł do turnieju Stepkowski. (lb)

W dniach od 17 do 24 lutego został rozegrany turniej szachowy o mistrzostwo ZKS „Samorządowiec”. Tytuł mistrza zdobył Górowski przed Krukiem, Martynem i Blakiem.

W turnieju wzięło udział 24 zawodników. (no)

Górski mistrzem
Samorządowca

W dniach od 17 do 24 lutego został rozegrany turniej szachowy o mistrzostwo ZKS „Samorządowiec”. Tytuł mistrza zdobył Górowski przed Krukiem, Martynem i Blakiem.

W turnieju wzięło udział 24 zawodników. (no)

W dniach od 17 do 24 lutego został rozegrany turniej szachowy o mistrzostwo ZKS „Samorządowiec”. Tytuł mistrza zdobył Górowski przed Krukiem, Martynem i Blakiem.

W turnieju wzięło udział 24 zawodników. (no)

Lechia jedzie
do Szczytny

Piłkarze rezerw Lechii wybierają się w nadchodzącą niedzielę do Szczytny, gdzie rozegrają mecz z Szczytnianką i koszykówkę z zespołami liczącymi pedagogicznego, średniej szkoły ogólnokształcącej oraz SKS „Tezca”.

Przeciwko ołsztyńskiemu w siatkówce będzie licem pedagogicznym, w koszykówce — szkoła ogólnokształcąca. Zawody z „Tezca” obejmą spotkania trójkę i szóstek siatkarzy.

Należy podkreślić, że młodzież szczytniejsza sama wystąpiła z prośbą o nawiazanie bliższych kontaktów sportowych z Olsztynem. (no)

Pozdrowienia
z Zakopanem

Redakcja nasza otrzymała z Zakopanem pozdrowienia dla wszystkich sportowców woj. olsztyńskiego, od uczestników wczelkiej ZZK na międzynarodowe zawody narciarskie o „Puchar Tatr”.

„Ci, którzy nie przytechali — pisze kierownictwo wyścigów — niech tego bardzo żałują”. Żałujemy. (no)

Przez sport — do zdrowia

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości, że obywatel polski Bar kun Michalinie, córce Adama i Anieli z d. Wasilewskiej urodzonej w 1896 w Iniszkach, pow. Podbrzezie zamieszkałej w Olsztynie, przy ul. Oficerskiej Nr 4, zezwolono na zmianę nazwiska „Barkun” na nazwisko „Borkowska”. 477

„Kanadyjczycy” na dorobku (1) NARESZCIE U SIEBIE!

(Od naszego specjalnego wysłannika)

Wojszyce, w lutym przeszło 20 lat czekało na powrót do ojczyzny. Bo w latach dwudziestych niedza i bezrobocie zmusiły grupę chłopów mało i bezrolnych z Białostockiego, Kieleckiego, Rzeszowskiego i innych dzielnic Polski do szukania kawałka chleba w Kanadzie.

Różnie żyli ci emigranci przez przeszło 20 lat. Poznali lata „prosperity” w fabrykach, w Hamiltonie, Ontario, St. Catherine i w innych miastach kanadyjskich. I okresy przymusowego bezrobocia, gdy pierwszymi ofiarami redukcji padali właśnie Polacy. I pierwszomajowe święta, którym zawsze towarzyszyły paki policyjne. I strajki, w których Polacy brali czynny udział „Czarna robotę”, której każdy unikał, z wyjątkiem właśnie Polaków. I przekleństwo starości.

Bo 40-letni Polak uważany był za „garca”. Więc pierwszymi ofiarami redukcji padali zawsze „starzy”. Polacy, ale Kanadyjczycy 50- a nawet 60-letni nie byli uważani za starego... — Przetrawny i wrócić — podtrzymywali się wzajemnie na duchu.

MARZENIA...

Jeszcze ziemia jęczała pod ciężkimi butami żołdaka hitlerowskiego, gdy Polonia kanadyjska kreśliła plany swego przyszłego życia w wyzwolonej ojczyźnie.

Postanowiono więc osiedlić się na roli. Stworzyć spółdzielnię produkcyjną. Przewodniczącym jej będzie Andrzej Pastuszek. Traktorzystą — Adam Wierczak, z zawodu gisier. Buchalterem — odwieczny Bolesław Sudół. Szoferem — Aleksander Świdorski. Stróżem nocnym — Jan Myszkowski. Krowami zajmie się górnik Jan Czerwinka. Kołami — Piotr Garbacz. Ciesia Józef Barczyński będzie stolarzem. Reszta członków spółdzielni pracować ma na roli.

Zbiorą ze sobą do kraju cały swój dobytek. Za posiadane oszczędności kupi się maszyny, których brak na pewno silnie odczuwa zniszczona przez okupanta Polska: betonarki, mieszarki, kopaczki, traktory i inne.

„I RZECZYWISTOŚĆ

Gdy tylko wojna się skończyła i do Kanady przybył pierwszy oficjalny przedstawiciel wyzwolonej Polski, udano się natychmiast do niego.

— Chcemy wrócić do kraju. Już, dzisiaj, natychmiast...

Okazało się jednak, że trzeba czekać na transport. Że rząd kanadyjski nie udzielił pozwolenia na wywóz maszyn do Polski. I że miejscowy fabrykant niechętnie zostawia się z polską siłą roboczą. Nawet z tą „stara”, bo jest stosunkowo tania i „robi za pięć”. A nowa, wojenna już, emigracja snuć zaczęła wrogą propagandę o tych wszystkich „okropnościach”, które dzieją się „żelazną kurtyną”...

6 urzędników przemysłu drzewnego przed sądem za łapówki

Sąd Dorąży w Warszawie rozpatruje dzisiaj sprawę 6 wyższych urzędników Państwowego Zjednocz. Przemysłu Drzewnego, oskarżonych o na duży i działanie na szkodę tej gałęzi przemysłu. Wskutek machinacji niedzielników urzędników Zjednoczenia poniosło niepowetowane straty. Ławie oskarżonych zajęli: Władysław Szań, naczelny dyrektor Piotrkowskich Zakładów Drzewnych, Jerzy Szczygielski, inspektor kontroli Zjednoczenia Przemysłu Drzewnego, Jan Fusiński, naczelny dyrektor Zjednoczenia, Ludwik Goszczyński, Mirosław Włodarczyk i Jan Olszewski — urzędnicy.

Akt oskarżenia zarzuca Szańnowi branie łapówek od zakupców dla za-

Dopiero w maju 1947 r. przybył do Gdyni na „Batorym” pierwszy transport. Wiózł on na swoim pokładzie 4 rodziny emigrantów polskich. Stanisława Steca, Stefana Sobolewskiego, Jana Krzemińskiego i Adama Wierczaka — robotników z fabryki wagonów i narzędzi rolniczych w Hamiltonie.

PIERWSZE KROKI

Zaraz po przybyciu do kraju „Kanadyjczycy” przejechali 111-hektarowy majątek Wojszyce, oddalony o około 5 km od Wrocławia. Zanim jednak przystąpiono do uruchomienia przyszłej spółdzielni produkcyjnej, trzeba było czekać na przyjazd reszty.

A w międzyczasie trzeba było zdobyć koniecznie jakiś dach nad głową. „Kanadyjczycy” nie przetrzymali tu. Nie udało się znaleźć, jadąc do Polski, że „stapac” będą po rózach. Wyobraźli sobie nawet, że zastaną tu wszystko w o wiele gorszym stanie.

Bezwzględnie zabrano się do remontu domów. Remont ten pochłonął dużą część oszczędności, jakie reemigranci przywieźli z Kanady.

Wprowadzono się do wyremontowanych domów dopiero wiosną roku ubiegłego. Każda rodzina zajęła oddzielny domek. Żyło się przez szereg miesięcy „provisorzy”, sadząc w ogródkach przy domach warzywa i pielęgnując drzewa owocowe. Aż do chwili, gdy wreszcie „Batory” przywiózł resztę spółdzielców.

Późną jesienią roku ubiegłego przybyła do Wojszyce reszta spółdzielców. Zabrali się również do remontu swych domów mieszkalnych. Gościny tymczasowej udzielili im ci, którzy powrócili pierwsi do Polski.

Każdy z nas płacił tytułem wpłaconego po 1.000 zł. i po 25.000 zł. za udział — opowiada Michał Dził, b. Dąbrowszczyk — kto miał jakiegokol-

wiek oszczędności, pożyczyl je Spółdzielni.

Można było za te pieniądze kupić dla siebie krowę, prosiaka czy kury. Nie byłoby to przecież niezgodne ze statutem Spółdzielni. Ale zaraz na pierwszym miesięcznym zebraniu uchwalono troszeczkę się w pierwszym rzędzie o zagospodarowanie Spółdzielni.

— Mamy dopiero 4 konie, jeden traktor, jeden samochód ciężarowy, 11 krow i 2 bunaje — mówi przewoźnik spółdzielni, Andrzej Pastuszek.

— Będzie więcej — zapewnia Marciński.

— Sure (na pewno) — zgadza się Jan Krzemiński.

PLAN DWULETNI

— Zrobiliśmy dwuletni plan dla naszej spółdzielni — opowiadają.

Jeszcze w grudniu roku ub. zabrano się do „generalnych porządków”. Stajnię wyremontowano. Budowa wzorowych chlewni ma się ku końcowi. (Na początek będziemy mieli 50 prosiaków. Chcemy koniecznie brać udział w akcji „H”). Spółdzielnia Gmina obiecała dać nam te prosiaki na kredyt. Remontuje się stodołę. „Lata się dziury” w spichlerzu. Wozy („mamy ich 9”) wymagają poważnej naprawy.

W roku bieżącym założy się 6-hektarowy sad, w którym zasadzi się 1.000 drzewek owocowych, 0,5 ha przeznaczone na plantację truskawek. 1 ha — na pomidory, 5 ha — na buraki cukrowe itd.

— Nasza Spółdzielnia będzie miała charakter warzywno-ogrodniczy, ponieważ Wojszyce oddalone są o 4,5 km. od Wrocławia — tłumaczy spółdzielcy.

Zasieję się w roku bieżącym naturalnie całe 111 ha. Ale pole jest bardzo zapełnione. W roku 1950 oczyszczyć się je gruntownie, żeby ziemia dała lepszy plon. Również w roku 1950 postanowiono założyć sztuczną wyle-

Zwiększona oszczędność i sprawność Pomyślny kwartał polskiej poczty

WSPÓŁZAWODNICTWO pracy wśród pocztowców rozpoczęło 1 października 1948 r. dokończył pierwsze 3 miesiące b. poważne wyniki zarówno w oszczędnościach i dochodach dla Skarbu, jak i w podniesieniu sprawności placówek pocztowo-telekomunikacyjnych.

Wskutek zmniejszenia stanu osobowego o 2.657 pracowników uzyskano ponad 90.000.000 zł oszczędności.

Wpływy poczty i telekomunikacji w ostatnim kwartale 1948 r. zwiększyły się w porównaniu z ostatnim

kwartałem 1947 r. o 19.370.000.000 złotych.

Uwzględniając podwyższenie taryfy pocztowej od 1 stycznia 1948 r. przeciętnie o 25%, wzrost wpływów w IV kwartale wyniósł 1.041.000.000 zł.

W tym samym okresie uruchomiono 62 placówki nowe pocztowo-telekomunikacyjne.

Usprawniono obsługę pocztową wsi zwiększając liczbę listonoszów większych z 6.896 do 8.035.

W okresie od 15 do 31 grudnia pozyskano nowych 64.098 prenumeratorków prasy robotniczo-chłopskiej.

Wyniki te powiększają się jeszcze w następnych kwartałach, gdy współzawodnictwo pracy obejmie wszystkich bez wyjątku pracowników poczty i telekomunikacji.

KRONIKA SĄDOWA

Śmiertelna przejażdżka po pijalce

Wychodząc z nocnego lokalu „Muszka” towarzyszyli mu na przejażdżce kłórowca Stanisław Łazuk, który wyjechał „na jebka” samochodem. Centrali Handlu Drobnego, w Pyrzyc towarzyszyło mu większe się jeszcze o kilka znajomych osób zajmując stoik w „Jarek”. Łazuk również uczestniczył w libacji. Po uregulowaniu rachunku, towarzyszywo nad ranem wyjechało do Warszawy. W czterech godzinach przejechało z szosą 7 osób. Kłórowca ruszył z szybkością ponad 80 km na godzinę. Po przejechaniu 2 km, Łazuk stracił panowanie nad kierownicą. Samochód najeżdżał na barierę żelazną, uderzył w drzewo i zjechał z drogi. Szyna barierę przebiła szybę samochodu. Jeden z pasażerów Franciszek Wiśniewski, został uderzony w czoło, doznając

głębokiego obrażenia. Ofiara wypadku, przewieziona do szpitala, zmarła. Reszta towarzyszy doznała drobnych obrażeń. Łazuk, po spowodowaniu katastrofy, zbiegł. Aresztowano go w mieszkaniu.

Sąd Okręgowy w Warszawie skazał Łazuka na 2 lata i 6 miesięcy więzienia oraz pozbawienie praw fachuowych na przeciąg lat 5.

Fabrykanci trucizny posiedzą

Do zakuspirowanej bimbryny, mieszczącej się w Gocławku pod Warszawą, wkroczyła milicja. Fabryczka była w ruinie i przy pracy zastano 2-ich współwłódków: Jana Kacpraka i Jana Jarażka. Milicja zniszczyła narzędzia, służące do pedzenia trucizny. Bimbrarze oświadczali, że z milicjantów 10 tys. zł. prosił o zatuszowanie sprawy. Sprawa o parę się o prokuraturę. Kacprzak i Jarażek skazani zostali na 8 mies. więzienia i 5 tys. zł. grzywny każdy.

PIERWSZE KSIĄŻKI
Gospodarze wojszyccy z dumą oprowadzają młodego zabudowań gospodarskich. Wszyscy spółdzielcy noszą kombinzony, chroniące ich ubrania. Pracują miarowo, spokojnie i planowo. Każdy ruch jest przemyślany. Każde uderzenie młotem czy kielnią — planowe.

Silnie grzeje słońce letnie. Ziemia już pachnie wiosną.

Niedługo wyruszą w pole. Trzeba wykorzystać ostatnie dni zimy — mówi Jan Salga.

Nasza rozmowa przerywa warkot motorów. Na podwórzu spółdzielni widać się samochodów ciężarowych. Wydział Osiedleńczy we Wrocławiu przysłał do Wojszyce książki — zaczątek przyszłej biblioteki.

Na chwilę przerywa się robota. Każdy chce przynajmniej rzucić „jednym okiem” na książki. Książki polskie, których wielu dorosłych „Kanadyjczyków”, a głównie młodzieży nie widziało.

Stefania Osłńska

Zamiast datków — kształcenie zawodowe Nowe formy pomocy Tow. Przyjaciół Żołnierza

Działalność Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza obejmuje coraz szersze kręgi społeczeństwa. Organizacja ta liczy obecnie ponad pół miliona członków, w czym prawie połowa — to młodzież, przeważnie szkolna.

Wytężone plany pracy TPŻ na rok bieżący są bardzo ambitne. W pierwszym rzędzie przewiduje się dalszy wzrost liczby organizacji.

Ulegnie również zmianie forma pomocy udzielanej przez TPŻ sierotom i wdowom po poległych żołnierzach. Zamiast datków pieniężnych; rodzinnym poległych uzyskują możliwość bezpłatnego kształcenia zawodowego na specjalnych kursach TPŻ. W tej chwili czynne są już kursy introligatorskie w Warszawie i we Wrocławiu, oraz kursy krawieckie w Poznaniu.

W najbliższym czasie przewiduje się zorganizowanie podobnych kursów w innych miastach Polski.

JUŻ W TYM ROKU WŁASNY DOM

Na cele TPŻ przewidziano w roku bież. 637 mil. zł. Większość tej sumy stanowią dotacje różnych ministerstw, oraz instytucji, jak Polski Czerwony Krzyż, Film Polski i in.

Za sumę tę ufunduje się m. in. 300 świetlic dla jednostek Wojska Polskiego, Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Wojsk Ochrony Pogranicza. Ponadto w ramach obchodów rocznicy zwycięstwa nad faszystami, która rozpocznie się 9 maja, zostaną zakupione i wręczone Wojsku liczne dary, przede wszystkim sprzęt sportowy i rozrywkowy.

W szerszym, niż dotychczas zakresie udostępnione zostanie żołnierzom korzystanie z przedstawień teatralnych, filmów, koncertów itp.

22 lipca w porozumieniu z Min. Kultury i Sztuki TPŻ organizuje w stolicy wielkie widowisko pod nazwą

Radu starej gospodyni

Odpowiadam na pytania

Zosiu droga — zebrało się sporo różnych pytań z różnych dziedzin. Postaram się dziś odpowiedzieć na kilka z nich.

A więc: MARGARYNA jest pełnowartościowym tłuszczem, świetnie nadającym się do smażenia, i jako dodatek do ciast, potraw, jarzyn itp. Jest to dobry tłuszcz roślinny, bogaty w witaminę D. Doskonale margaryna nadaje się do kruchego ciasta. Używaj jej należy w takich samych ilościach jak innego tłuszczu tzn. smalcu lub masła. Ciało jest bardzo kruche i smaczne.

CZYSZCZENIE NACZYŃ aluminiowych. Naczynia aluminiowych nie wolno czyścić sodą lub białdłem, w ogóle niczym zawierającym kwasy, bardzo brudne naczynia należy przetrzeć stłową gąbką, mało zniszczone myje się od czasu do czasu gliną w ten sposób, iż czystą glinę suszy się na proszek, przesiewa, następnie przy myciu robi się z tego papkę, którą czyści się

naczynie, spłukując je następnie czystą wodą.

CZYSZCZENIE REKAWICZEK SKÓRKOWYCH: Rekawiczki irychowe lub reniferowe pierze się w ciepłej, mydlanej wodzie, nie trąc, lecz wygniatając. Do płukania używa się wody z dodatkiem kilku kropel gliceryny, by aabrały miękkość.

SÓL NIE WILGOTNIEJE i nie twardnieje jeżeli damy na dno słoiczka kilka ziarenek surowego ryżu.

SZPINAK zachowa zielony kolor, gdy gotować go będziemy bez przykrycia.

ZIEMIANKI przemrożone należy na kilka godzin przed gotowaniem namoczyć w dobrej zimnej wodzie, następnie gotować w dwóch wodach, tj. po zagotowaniu należy wodę odlać i zalać świeżą wodą i w tej ugotować. Po ugotowaniu zostawić należy chwilę bez przykrycia. W ten sposób ziemniaki ztracą słodkawy posmak.

Twoja ciotka

Pomiędzy bliźniaczymi siostrami i Shep — wpadł dziadek Harris. Sioła ich uderzenia rzuciła starca na ziemię. Wnieśli go do domu. Shep zabrał z ganku dubeltówkę i wsiadł do samochodu. Katy Barlow, oprowadzona wściekłością, płuła w twarz Leroya Luggita.

Ze zwinnością, jakiej sama u siebie nie podejrzewała, schyliła się i podniosła garść piasku z drogi. Piasek był żółty i bardzo miękki i z trudem utrzymywała go między palcami, zaciskając je z całych sił.

Leroy groźnie wyciągnął ręce. Katy mocniej zacisnęła dłoń z piaskiem.

— Wcale nie zostałaś zgwałcona — mówił patrząc jej prosto w oczy. — Do diabła, nie! Przechwalałaś się tylko! Albo umyślnie naskarżyłaś na tego chłopca, bo nie chciał położyć się z tobą. Nie zostałaś zgwałcona Katy Barlow!

Plunęła mu w twarz, jak mogła najmocniej.

— Zamknij gębę, Leroy Luggit! — krzyknęła

— Powinni cię ukarać, za takie kłamstwo! Dziewczyny takie jak ty powinny się tak bić, żeby nie mogły na oczy patrzeć. Ja właśnie myślę...

Starł pot z twarzy rękawem koszuli.

— Nie ma się co ciebie bać, Leroy Luggit — powiedziała drżąc z wysiłku, żeby ukryć swój strach. — Nie boję się twojego gadania.

— Lepiej, byś się bała. — odpowiedział ruszając ku niej — bo za tłuść cię zaraz na śmierć.

Czekała czujnie, stojąc w bezruchu, z oczami utkwionymi w jego ręce. Podszedł bliżej, a kiedy był już tylko o cztery czy pięć stóp od

niej i bała się czekać dłużej — rzuciła mu garść piasku w oczy i odwróciwszy się skoczyła jak młody lis na pole Jimsona, obok drogi.

Biegając słyszała jego przekleństwa, ale nie odwróciła nawet głowy, zanim nie poczuła się w bezpiecznej odległości. Zobaczywszy, że Leroy Luggit stoi na drodze, przystanąła i odwróciła się w jego stronę. Stał wciąż tam, gdzie oślepił go piasek, przecierał sobie oczy i przeklinał ją na całej gardło.

Katy zdrygnęła się patrząc na niego. Wiedziała, że ubił ją ze złości, a był dosyć silny, aby zrobić z nią co chce, gdyby ją dostał w swoje ręce. Rada była, że przyszło jej na myśl zebrać garść piasku i rzucić mu ją w oczy. Mogłaby ją nawet załut na śmierć tu na drodze, zanim by się opatrzył. Tak rozmyślając zaczęła powoli cofać się, zwrócona twarzą ku niemu, aż przedzieliła ich jeszcze większa przestrzeń.

Gdy patrzyła na niego, jak sobie wycierał oczy z piasku, przypomniało jej się, jak nawymyślał jej przedtem, wszystkie te słowa, które tak ją rozłościły. Słowa jego dzwigały jej wciąż w uszach, doprowadzając ją do szaleństwa.

„Dlaczego nie przestaniesz być dziewczką. Katy, i nie znajdziesz sobie chłopca na stałe?”, powiedział. Pamiętała nawet, jak na nią patrzył mówiąc te słowa. Wzrok jego był uroczysty i poważny, ale nieco pogardliwy. „Nie mogę już zadować się z tobą. Byłbym durniem, gdybym pił wodę z każdej puszkii walającej się przy drodze. Tak uważam. Jesteś zwykłą dziewczką z bawelnianych pól”.

Krew napłynęła jej do twarzy na wspomnienie tych słów.

„Powinnas się wstydić, że pozwalasz ludziom zlinczować cię czarnego chłopca, którego niewinność jest jasna jak słońce. Gdybym wierzył, że mówisz prawdę, sam tropiłbym go razem z innymi. Lincz to byłaby jeszcze za mała kara dla niego, gdyby to była prawda! Nie myślisz chyba, że wezmę w tym udział!”

Przez długi czas wierzyła, że ona i Leroy pobiorą się. Zaledwie parę tygodni temu rozmawiali o wynajęciu pustego domu na Earnshaw Ridge i zakupieniu w Andrew Jones mebli do sypialnego i jadalnego pokoju na tygodniowe raty. Obawiali się, że ojciec Katy nie zgodzi się na ich małżeństwo z powodu jej młodego wieku, ale obmyśliли już rozmaite sposoby ucieczki i wzięcia ślubu. Katy miała już w domu suknię uszytą w tajemnicy przed ojcem i schowaną w kartonowym pudle pod łóżkiem. Suknia była dopiero w połowie wykończona, ale pod nią leżało sześć serwetek, które sama skroiliła i obrobiła, i dwa wyhaftowane przez nią ręczniki. Zawinięte w gałganek, leżały w rogu pudełka zaszczone przez nią pieniądze za które przy następnej bytności w Andrew Jones chciała kupić muślinu na ślubny welon. Oczy jej napłynęły się łzami. Otarla je, żeby móc obserwować Leroya.

Czekała na niego blisko dwie godziny przy szosie. Słońce już prawie zachodziło, gdy posyłała turkot jego ciężarówką z okraglakami, która dudniąc przejeżdżała przez drewniany most koło Flower Branch. Wyskoczyła na środek drogi i stała machając ku niemu ręką. Myślała w pierwszej chwili, że uciechły się na jej widok. Chciało jej się krzyknąć radości, gdy się do niej uśmiechał.

„Halo, Katy” powiedział.

„Czy nie zamierzasz wysiąść, Leroy?” — spytała niecierpliwie, pragnąc się znaleźć w jego ramionach.

Milczał. To ją przestraszyło.

„Leroy!” uśmiechnęła się do niego odwrotnie starając się ukryć trwogę, którą ją ogarnęła.

Wtedy on potrząsnął głową przechylając się w tył na siedzeniu auta. Wzgardził nią.

Patrzyła teraz, jak starał się usunąć gryzący żółty piasek z oczu.

Zerwał ochronne szkła i rzucił je na drogę. Musiało mu się zdawać, że ona wciąż jest gdzieś blisko, gdyż dalej z krzykiem obrzucał ją wy-

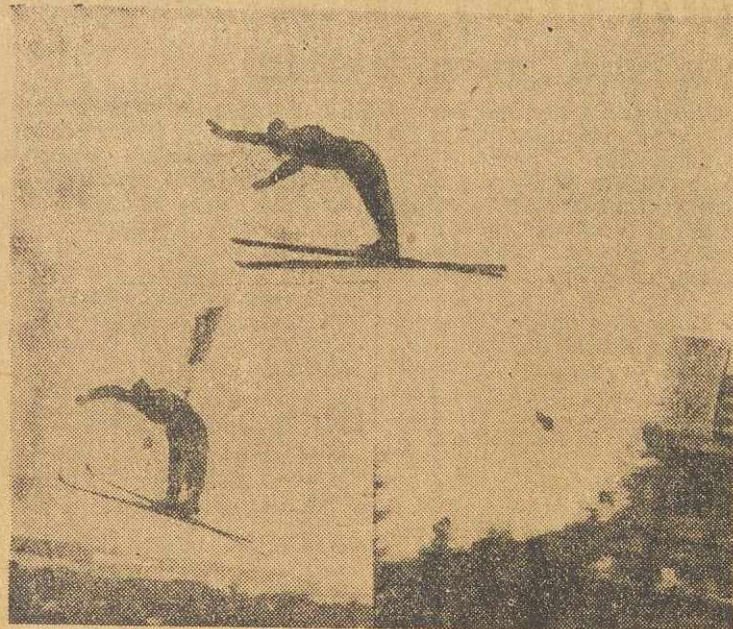
zwiskami.

„Jesteś tylko dziewczką bawelnianych pól” — powiedział.

Bolało ją to prawie tak, jak to, że ją wzgardził. Gdy wspomniała te słowa, twarz jej robiła się sucha i gorąca.

O Puchar Tatr

W Zakopanem odbywała się zawodowa nartarska o „Puchar Tatr”. W imprezie tej udział biorą wybitni nartarzy z Polski jak i z zagranicy. Na zdjęciu górnym Leoniemajer w stylowym stroju; poniżej skoczek wielokrotny mistrz Polski Staszek Maruszka.

LISTY Z WIEDNIA

Murzyński karnawał i egzotyczne transakcje

(Od własnego korespondenta API dla „Życia”)

Wiedeń, w lutym

Mimo rosnącego kryzysu gospodarczego i powoli, ale stale przyspieszającego na siłę bezrobocia — wie deńscy bawia się. Nie ma dnia bez dużego balu, bez szeregu małych zabaw, t. zw. „Hausball”, które urządzi każdy, nawet najmniejszy bar czy kawiarnia. Ale chyba bardziej od wiedeńskich bawia się amerykańscy boys, których politycy Departamentu Stanu jak najdłużej chcieliby utrzymać w stolicy republiki austriackiej.

Dużą część amerykańskich wojsk okupacyjnych w Wiedniu stanowią oddziały złożone z Murzynów. Czarny Tom z Luizjany, czy Sammy z Karioliny czują się wspaniale w nadzwyczajnej stolicy.

Kontakty z uroczym wiedeńskimi nie grożą im natychmiastowym lynchem, a ich sztuka tańca znajduje powszechne uznanie wśród tu tejszych bywalców zabaw i dancingów.

Dwa tańce

Niedawno w jednym z bardzo modnych klubów tłum wytwornych durniów oklaskiwał tańczącego Murzynę, sierżanta amerykańskiej armii, który nie wiadomo jakim cudem znalazł się do tego lokalu. Jazz szalał. Szalał i Murzyn. Na środku parkietu,

w kręgu rozbawionej gawiedzi, wyginał się i podrygiwał w takt „Samby”. Jego amerykański mundur przy pominięciu przez skojarzenie inny podobny obraz, widziany niedawno w „aktualnościach” filmowej kroniki. Otoczony zakapturzonymi postaciami podrygiwał smagany batami, wyrzany w smole, oblepiiony pierzemi. Tak przygotowywano lynch w stanie Wirginia w r. 1947.

Dla białych Amerykanów sukcesy, odnoszone przez ich „czarnych” współobywateli w ślicznych wiedeńskich — to specjalne upokorzenie. Przed tygodniem flirt jakiegoś czarnego Casanova spowodował zniszczenie urządzenia jednego z wiedeńskich lokali. Nie mogąc wyprzeć czarnego rywala z serca pięknej Mitzi, amerykański amator postanowił wprowadzić do naddunajskiej stolicy szacowny, uświęcony tradycją, zwyczaj swojej ojczyzny. Z pomocą kolegów przystąpił do zlinchowania Murzyny. Wywlekał się ogólna bijatyka, której kres położyła wezwana amerykańska policja wojskowa (M. P.).

W amerykańskim tempie policjanci zbadali tło zajścia i zastosowali odpowiednie sankcje. Zaareztowali mianowicie sześciu Murzynów za zakłócenie spokoju publicznego, a zabawa trwała dalej. Amerykańska sprawiedliwość dosięgła „negrów” i w Wiedniu.

W amerykańskim tempie policjanci zbadali tło zajścia i zastosowali odpowiednie sankcje. Zaareztowali mianowicie sześciu Murzynów za zakłócenie spokoju publicznego, a zabawa trwała dalej. Amerykańska sprawiedliwość dosięgła „negrów” i w Wiedniu.

Za „rewelacje” katyńskie — posada

Bardziej przyjazna jest ta sprawiedliwość dla b. porucznika armii niemieckiej, Grzegorza Słowaczki. W cieniu gwiazdzonego szablona żyje on bezpiecznie i pracuje na dobrej posadzie w Lenzig (strefa amerykańska).

Z listów znalezionych przypadkiem w dawnym wiedeńskim mieszkaniu Słowaczki wynika, że jest on reżyserem i inicjatorem tej strasznej, prokarykacyjnej inscenizacji, z pomocą której władze niemieckie pragnęły ukryć przed światem swoją odpowiedzialność za masakrę katyńską. Ponieważ w parę dni przed końcem wojny, sprytny Słowaczka przeorientował się i zaczął udzielać Amerykanom potrzebnych im informacji — przyjęło go po wojnie do służby u amerykań-

Paryski pożar Reichstagu

czyli mały Krawczenko a wielki wstyd

I

Proces, który Wiktor Krawczenko wytoczył redaktorowi pisma „Letres Françaises” i znanemu publicyście André Wurmserowi, był pomyślany jako coś w rodzaju hitlerowskiego procesu o pożar Reichstagu, tj. jako prowokacja antykomunistyczna i antyradziecka na wielką skalę. Stał się, tak jak tamten sprzed 16-tu laty, wielką kompromitacją jego organizatorów. Tylko że, jak pisał Marks, historia czasem się powtarza, ale za pierwszym razem bywa tragedią, za drugim zaś farsą.

Przypomnijmy, z jakich to szumnie reklamowanych gór narodziła się ta mała, żółta kwiłka mysz, której na imię sprawa Krawczenko. Na rynku amerykańskim pojawiła się książka pod patetycznym tytułem „Wybrałem wolność” — pamiętnik na Związek Radziecki, napisany bez żadnej znajomości przedmi-

tu i bez krzyż talentu. To od razu nasunęło przypuszczenie o dość znaczącym udziale w tej „pracy” amerykańskich speców od propagandy w rodzaju tych, którzy np. pomagają pisać pamiętniki naszymu dobruemu znajomemu p. Mikołajczykowi.

Kim jest Wiktor Krawczenko?

Niektóre dane o sobie, np. fakt, iż był kiedyś karany więzieniem za defraudację, podał zgodnie z prawdą. Poza tym jednak w swej książce powoływał się na fakty, które istniały tylko w jego fantazji, np. że studiował na uczelni wojskowej w Moskwie w r. 1941 — w tym czasie jednak uczelnia była ewakuowana o 1200 km od Moskwy; że zajmował wysokie stanowiska w ministerstwach — był tylko drobnym urzędnikiem; że był członkiem Komсомоłu — nie był nim nigdy; itd. Na te okoliczności zeznawali świadkowie, którzy z nim pracowali. Krawczenko nie potrafił zaprzeczyć ich zeznaniom.

Jako urzędnik radzieckiej misji handlowej w Waszyngtonie Krawczenko źle się sprawował i pil, wobec czego został odwołany ze swego stanowiska. Wówczas to — w początkach 1944 r. — odmówił powrotu, gdyż bał się, że może zostać wysłany na front, i... „wybrał wolność”. Książkę tak nazwał, wydając widocznie z założenia, że to pieniądze daje wolność, a skoro wybrał forsz, więc jest wojennikiem „wolnością”. Jeszcze w czasie trwania wojny ogłosił on antyradzieckie oświadczenie, które Stany Zjednoczone (jeśli nas pamięć nie myli, wówczas sojusznik Związku Radzieckiego walczącego z hitleryzmem) uważały za stosowne opublikować. Radio niemieckie zaś nadawało to oświadczenie, wywołując radzieckich oficerów do dezercji wzorem Krawczenki.

Gdy książka ukazała się w języku francuskim, tygodnik „Letres Françaises” pisał o jej autorze: „Piłak, który zdradził swój kraj, aby w ten sposób wyzwać pokrycie długów

karolanych”. Zaś André Wurmser na zwał książkę plagiatem i zamieścił w piśmie „Ce Soir” zdjęcie wydawnictwa hitlerowskiego, z którego książka jest częściowo, jak to się popularnie mówi, zerżnięta.

»Bliski kontakt«

I tu udała się propagandzie amerykańskiej, trzeba to bezstronnie przyznać, wielka sztuka: potrafiła mianowicie nakłonić Krawczenkę do udawania, że posiada on... honor. Krawczenko zaskarżył redaktora Morgana oraz Wurmsera o obrazę honoru, ocenioną przez niego aż na 3 miliony franków (12 tys. dolarów) — takiego bowiem domaga się odszkodowania.

Tak zaczyna się komedia, inscenizowana z wielkim rozmachem, za grube pieniądze. Krawczenko przyjechał do Paryża pod fałszywym nazwiskiem Pawła Kodrina. Fałszywy paszport dały mu legalne władze amerykańskie. W Paryżu Krawczenko wynajął luksusową willę, luksusową limuzynę, luksusową służbę, chciałoby się powiedzieć — luksusowy sąd, gdyby to wypadało.

Premiera wypadła wspaniale. Tym korespondentów, tłumy policjantów, tłumy publiczności, odpowiednio oczywiście dobranej. Liczne bariery, reflektory, specjalne karty wstępu, surowo kontrolowane. Wspaniałe dekoracje, wspaniałe reżyseria. Tylko aktorzy nie dopisali. Krawczenko ciągle o tym zapomina, że ma honor, zachowuje się wprost przeciwnie, a jego świadkowie nawet nie próbują grać roli „z honorem”. Wiece publiczności mimo iż rekrutuje się przeważnie ze zwolenników tej samej co i oni „ideologii” nie potrafi zapanaować nad normalnym poczuciem humoru i raz po raz wybucha śmiechem.

Prasa reakcyjna, zwłaszcza „Figaro” i „Monde”, która na początku procesu grzmiła bardzo gromkim głosem, teraz śpiewa coraz cichszym dyskantem. Inne pisma są co najmniej zadowolone. I tak np. belgijska „La Dernière Heure”, organ

partii liberalnej, bynajmniej nie pro-radziecki, pisze, że „nie należy przywiązywać wielkiej wagi do wypowiedzi Krawczenki”, i że ten „utrzymuje bliski kontakt z amerykańskimi władzami administracyjnymi”.

Dwa światy

Dwa światy stanęły naprzeciw siebie na tym procesie. A więc „Letres Françaises”, jedno z najważniejszych pism francuskich, powstałe w czasie okupacji, którego pierwszy redaktor, Decour, został przez Niemców rozstrzelany. O obecnym redaktorze Morganie oraz o André Wurmserze zezna oświadek prof. Bayet, przewodniczący federacji prasy podziemnej, że brał wybitny udział w ruchu oporu, że są znanymi patriotami.

Świadkowie obrony: gen Petit, b. szef francuskiej misji wojskowej w Moskwie; pisarz katolicki i b. wice-dzieł obywateli niemieckich Martin Chanfrier; b. minister lotnictwa Fernand Grevier; znany pisarz Vercors; prof. historii Baby; przewodniczący Międzynarodowej Federacji Internowanych Lampe; katolicki pisarz Pierre Debray, znany publicysta Pierre Coutarde; i wielu, wielu innych. Nie wszystkie nazwiska są znane polskiemu czytelnikowi. Reprezentują one nie tylko różne środowiska, ale różne poglądy polityczne. Łączy je tylko jedno — są to ludzie o przeszłości nieposzlakowanej, o wielkim autorytecie moralnym. Wszyscy oni nazywają Krawczenkę zdrajcą i dezerterem, zdradca nie tylko jego ojczyzny, ale również Francji i innych aliantów (mowa o tych zamierzonych czasach, gdy zachodni aliantci walczący jeszcze z faszyzmem niemieckim). Z ich słów przebiega pogarda nie tylko dla roli zdrajcy, ale również dla jego małości charakteru, którą wykazuje każda godzina rozprawy.

Inni świadkowie przybyli z ZSRR. A więc była żona Krawczenki, Zinaida Gorłowa, która nazywa go lajdakiem, mówi, że się nad nią znęcał, że jest pijakiem, nie troszczył się o nią i o dziecko. Inżynierowie Romanow, Kolibałow i Wasilenko, którzy z nim kiedyś pracowali, demaskują go jako hochsztaplera, udo-wadniają, że nigdy nie był tym, za kogo się podawał w swej książce.

Prąd świeżego powietrza

Wreszcie staje przed sądem gen. Leonid Rudenko, bohater obrony Moskwy, Stalingradu. Był szefem misji zakupów w Waszyngtonie w 1944 r. sam kazał skreślić Krawczenkę z listy pracowników.

Gen. Rudenko zeznawał spokojnie i z podziwu godnym opanowaniem, choć prócz pytań dotyczących Krawczenki stawiano prowokacyjne, podchwytliwe pytania, które miały być wymierzone przeciw Związkowi Radzieckiemu. Odpowiedzi gen. Rudenki były polichmiem dla organizatorów tej komedii — mówili bowiem w prostych słowach prostą prawdę. Było to tak, jakby na salę dawno nie wietrzoną, pełną zaduchu, wtargnął prąd świeżego, mocnego powietrza. Tego już było za wiele Krawczence, który zresztą przez cały czas procesu zachowywał się skandalicznie, wrzeszczał, przerywał świadkom, na Wurmsera w pewnej chwili wyrzucił się rzucił, itd. Gdy gen. Rudenko opuszcza salę, Krawczenko krzyczy: „Ten mundur to maskarada”.

Maskarada — mundur, odkryty za szuflami orderami, mundur bohatera Stalingradu... Nie jest dziwne, że tak go nazywa mały, nędzny tchórz, który się sprzedaje za dolary. Ale że francuskim aktorem tej amerykańskiej komedii nie jest choć trochę wstyd... (Dok. nast.)

Świat pracy pragnie pokoju

Dalsze protesty społeczeństwa polskiego

Pod hasłem „Świat pracy pragnie pokoju” odbyła się w Inowrocławiu manifestacja klasy robotniczej, na której sytuacji polityczną zobrazował przedstawił WK ZPR z Bydgoszczy, Dąbkowski.

W uchwalonej rezolucji robotnicy

Inowrocławia i Kujawy postanawiają walczyć o trwały pokój na świecie. W Katowicach odbył się nadzwyczajny walny zjazd członków Zw. b. Wiedziowych. Politycznych.

W czasie obrad członków KC ZPR, dyrektor Biura Prezydialnego Zarządu Głównego PZWP, Matysiak, wygłosił referat polityczny, w którym m. in. powiedział:

„Wzmocnijmy nasz kraj gospodarczo, demaskując i izolując reakcję, jako agentów wrogów pokoju i narodu polskiego, damy również nasz wkład w wielkie dzieło wygrania walki o pokój”.

Ponad 2 i pół tys. robotników towarzyszących po raz drugi już manifestowało wolę utrzymania pokoju świata.

W uchwalonej rezolucji robotnicy toruńscy witają oświadczenie Generalissimusa Stalina, wyrażające niezłomną wolę pokojową Zw. Radzieckiego oraz radziecki projekt natychmiastowej redukcji zbrojeń.

W Szczecinie odbył się wiec nauczycielstwa w sprawie walki o pokój.

W przyjętej rezolucji nauczycielstwo szczecińskie stwierdza m. in.: „Naszym największym wkładem w dzieło pokoju będzie wychowanie młodzieży polskiej na światłych i twórczych budowniczych naszego kraju”.

Z SALI „ROMY”

DWA KONCERTY

W czwartek, 24 lutego odbył się pierwszy w Warszawie koncert symfoniczny orkiestry Radia Czechosłowackiego pod dyrykcją Aloisa Klimy z udziałem pianistki Very Rzepkovej. Program koncertu zawierał symfonie d-moll Antonina Dvorzaka, koncert fortepianowy f-moll Chopina i uverturę „Noc na Karlsteinie” Zdenka Fibicha.

Piątkowy koncert symfoniczny Filharmonii Stołecznej zawierał dwa koncerty Chopina w wykonaniu Jana Ekiera (e-moll) i Zbigniewa Drzewieckiego (f-moll), fantazję symfoniczną „Z życia narodu” Zygmunta Noskowskiego, osnutą również na temacie Chopina (preludium A-dur), oraz „Introdukcję i Kaprys” Grażyny Baciewiczówny. Dyrygował Zygmuntem Łatoszewskim i Mieczysław Mierzejewski.

Porównanie dwu orkiestr symfonicznych było bardzo ciekawe i stanowiło pewnego rodzaju sprawdzian postępów młodej orkiestry warszawskiej. Niemniej interesujące było zestawienie różnych stylów wykonania koncertów Chopina.

Orkiestra Radia Czechosłowackiego ma za sobą 20 lat pracy. Orkiestra Filharmonii Stołecznej w obecnym składzie istnieje dopiero drugi rok. Porównanie tych dwu zespołów wykazało niewątpliwą wyższość gości; dziesięć lat wspólnej pracy orkiestry symfonicznej nie zastąpi najwyższego poziomu poszczególnych wykonawców. Jednak orkiestra warszawska nie wypadła w tym porównaniu źle. Do najważniejszych wad tego zespołu należy zaliczyć niedostateczne zgranie smyczków. Błąd ten jest do usunięcia.

Wykonanie koncertów Chopina przez trzech wykonawców pokazało, jakie wielkie bogactwo i różnorod-

ność emocjonalna kryją się w tych genialnych dziełach. Każdy artysta podszedł do nich inaczej. Vera Rzepkova podkreśliła przede wszystkim kobiece pierwiastki w koncercie f-moll, jego liryzm, miękkość i wdzięk. Odnosiło się wrażenie, że artystka stylizowała swoje wykonanie na opisy gry Chopina, o którym wiadomo, że grał nadzwyczaj delikatnie. Pierwszą część wypadła bardzo ciekawie, druga i trzecia były jednak nieco mdle i pozbawione wyrazu.

Koncepcja odtwórcza Zbigniewa Drzewieckiego polega na wydobyciu męskiego pierwiastka z muzyki Chopina, jej siły i romantycznego polotu. Jan Ekier reprezentuje obiektywne podejście do muzyki Chopina, unika on świadomie wszelkiej uczulowości. Ażכולwiek taka koncepcja wzbudza pewne zastrzeżenia, trzeba przyznać, że pianista przeprowadzał ją konsekwentnie. Jeżeli chodzi o Verę Rzepkova, to na podkreślenie zasług jej staranności i precyzji wykonania.

Najciekawszym punktem programu koncertu piątkowego było pierwsze wykonanie „Introdukcji i Kaprysu” Grażyny Baciewiczówny. Utwór ten znamionuje nawrót kompozytorski do klasycyzmu, echuje go jasność i przejrzystość budowy, wyraża i zdecydowana melodyka o charakterze tonalnym oparta na mocnej rytmice Baciewiczówna swobodnie operuje brzmieniem orkiestry, wydobijając świadomie ciekawe i nowe zestawienia barw. Orkiestra w „Introdukcji i Kaprysie” brzmiała pełno i naturalnie, każdy instrument jest wykorzystany celowo i zgodnie ze swoim charakterem. Jedynie, co by można było zarzucić, to zbyt duża ilość utworu oszczędność w rozwinięciu tematów (A. H.)

Z KRAJU

(obsługa własna)

STUDENCI Z ODCZYTAMI U CHŁOPÓW

Szczecin. Staraniem Zw. Akad. Młodzieży Polskiej na Pomorzu studenci rozpoczęli akcję odczytów dla ludności wiejskiej w ramach tzw. uniwersytetów niedzielnych. Dotychczas odczyty odbyły się we wsł samo pomocowej Sławsko w pow. słupskim oraz Sierpcu w pow. koszalińskim.

MŁODZIEŻ SZKOLNA ZAJMUJE SIĘ AKCJĄ HODOWLANĄ

Katowice. W ramach akcji hodowlanej bierze również czynny udział młodzież. Przy poszczególnych szkołach przysposobienia rolniczego zorganizowane zostały specjalne 10-osobowe zespoły młodzieży szkolnej, zajmujące się hodowlą trzody chlewnej, owiec i cieląt. Najwięcej takich zespołów znajduje się w pow. lublińskim i pszczyńskim. Ogółem w woj. śląsko-dąbrowskim mamy 33 zespoły hodowli trzody chlewnej, 8 zespołów hodowli cieląt i 19 zespołów hodowli owiec.

Świeża cebule zastąpi susz

W związku z przewidywanym niedoborem cebuli w okresie przednowka, PCH przygotowuje susz cebulowy. Pierwszą większą partię, ok. 5 tysięcy ton cebuli przekazano już do szarni. Susz nie traci wartości odżywczej i zastępuje w pełni świeżą cebulę. (t)

Złóż ofiarę NA FUNDUSZ STYPENDIALNY imienia F. CHOPINA

Konto TBS W-wa Terczowska 1 — PRO 4-4253

Pod dyktando obcych interesów

Nadprodukcja i niedostatek

Duże zaniepokojenie we francuskich sferach gospodarczych wywołała datająca się do listopada ub. r. poważna niższka cen produktów rolniczych, której nie towarzyszy jednak niższka cen produktów przemysłowych.

Niższka cen artykułów rolniczych spowodowana jest wyjątkowo dobrym urodzajem i lepszym niż dawnej zbiorami. Tak np. tegoroczny urodzaj kartofli wyniósł 18 milionów ton. Produkcja ta, sądząc z planów rolniczych, zwiększyć się ma w tym roku o 20 proc. Ale już teraz rolnicy francuscy nie mogą znaleźć nabywców na obecne zapasy kartofli, mimo, że cenę sprzedazy obniżono już poniżej granic opłacalności.

Wydawałoby się, że rząd powinien przez odpowiednią politykę eksportową przyjąć z pomocą rolnikom.

Stało się zupełnie inaczej. Rzecznik francuskiego Min. Handlu zapowiedział bowiem znaczny import ziemniaków i maki kartoflanej.

Skąd?

Z Hiszpanii i St. Zjednoczonych. Oczywiście w imię „poprawy bytu” francuskich chłopów.

Równie dobry interes ubito z Holandii. Zakupiono tam większe ilości jaja, placąc po 17-20 franków za sztukę, mimo że chłop francuscy narzekają na to, że za jaja produkowane we Francji sami z trudem uzyskują po 5 fr. za sztukę.

Francja jest w dalszym ciągu największym producentem i eksporterem win na świecie. Od czasów przedwojennych nie pod tym względem się nie zmieniło. Winnice ocalały i zbiór winogron jest tak samo dobry jak i był. Rząd uznał jednak za stosowne sprowadzić 200 tys. hektolitrow z Hiszpanii i 40 tys. hektolitrow z Chile. Wbrew oczywistym interesom producentów francuskich. Ale w myśl zadań planu „pomocy” Marshalla.

Smak wina hiszpańskiego będzie dla Francuzów specjalnie ciekawy. Francuskie pisma doniosły, że na południu Francji chłopie karmią mle-

kiem świni wobec nadprodukcji na biału. Niemniej jednak rząd zamówił mleko skondensowane w amerykańsko-szwajcarskich koncernie Nestle za sumę 5 miliardów franków.

Mogłoby się wydawać, że spadek cen artykułów rolniczych powinien wpłynąć na poprawę bytu ludności miejskiej. Tymczasem te zdolności nabywcze raczej się zmniejszają, gdyż ceny na artykuły przemysłowe wzrastają. Tak np. stosunek cen butów do ceny zbóż jest 4 razy większy niż przed wojną. Tak samo ceny sukien damskich. Ceny ubrań są wyższe dwukrotnie.

Aby zaradzić tej dla Francji niebezpiecznej sytuacji, Generalna Federacja Rolnicza CGA domaga się aby rząd podjął natychmiast eksport artykułów rolnych. Oczywiście plan Marshalla i interesy „jedności europejskiej” na to nie pozwalają.

Przeciwie, rząd kierowany obecnymi interesami rozpoczyna zwiększony import artykułów rolnych. Też CGA w swym wezwaniu do rządu pisze: „Francji grozi kryzys nadprodukcji rolniczej”. Nadprodukcji przy jednoczesnym bezrobociu i niedojadaniu mas!

Oto do jakich konsekwencji wiedzie „francje kapitalizm i „zbawienny” plan Marshalla. Jack.